

NÉPÚJSÁG

2025. november 11., kedd
LXXVII. évfolyam
256. (22122.) sz.
Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3 lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Jobbágytelkén tanulnak a székhelyhodosi diákok

Kényszerpályán az iskolafelújítás

Fotó: Nagy Tibor

Több mint két hónapja tölti be diákzsivaj a megye tanintézteit, a székhelyhodosi iskolánál azonban már messziről érezhető a csend önkényuralma. A felújítás és bővítés alatt álló épület jelenlegi helyzetéről Barabási Ottó polgármester tájékoztott.

Nagy Székely Ildikó

– A Környezetvédelmi Alaptól hívtunk le támogatást az iskola korszerűsítésére és egy új épületszárny felhúzására, amelybe a mellékhelyiségek mellett a kazán is kerülne. Az 1,9 millió lejes beruházás önrésze kétszerese annak az összegnek, amit az állam ad. A közbeszerzési eljárást az idei év elején sikerült befejeznünk. Négy cég jelentkezett, közülük egy Maros megyei nyerte meg a versenytárgyalást, amely a meghatározott ár 82,5%-áért

(Folytatás a 6. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, olcsóbban, mint ha megvásárolná!

Földcsuszamlás a segesvári temetőben

A november 8-án, szombaton éjszaka történt földcsuszamlás okait egyelőre vizsgálják.

4.

A fűtésidény beköszöntével nő a tüzesetek kockázata

A legutóbbi téli idényben, októbertől márciusig Maros megyében több mint 230 tüzeset történt.

4.

Ízelítő a 31. marosvásárhelyi könyv-ünnep kínálatából

„Nagyon sok jó könyvet lehet majd vásárolni: szépirodalmi és ismeretterjesztő műveket, enciklopédiákat, szótárakat, hogy csak néhányat említsék a gazdag felhozatalból.”

5.

AKTUÁLIS

„Derűlátónak kell lennünk”

Mózes Edith

Vészesen közeleg a végzetes november 28-i határidő, amikor Románia kockáztatja, hogy 230 millió eurót veszítsen az országos helyreállítási tervből, a PNRR-ből, és egyelőre semmi sem változik a bírák nyugdíjáról szóló törvény jóváhagyásának frontján.

A lakosság megdöbbenen figyeli, mi történik. Egy volt bíró kijelentette, hogy 10 000 eurós nyugdíja nem tűnik számára nagynak, miközben Romániában az átlagos nyugdíj 500 euró. A 48 éves korban történő nyugdíjba vonulás pedig biztosítja a bírácoknak az egyéb felhalmozott jövedelmeket, a bónuszokkal, emelésekkel, jutalmakkal járó fizetéseket, így jövedelmük eléri a több tízezer eurót.

Az alkotmánybíróság (CCR) az igazságszolgáltatás függetlenségét az állam „szuverenitásaként” értelmezi. Meghatározza a fizetéseket és nyugdíjakat, a nyugdíjkorhatárt, bár ez nem tartozik az alkotmányban biztosított hatáskörébe. Ha a törvényhozó és a végrehajtó másról dönt, mint az igazságszolgáltatás, akkor a CCR blokkolja a döntést.

(Folytatás a 3. oldalon)

NOVEMBERER

11

KEDD

Ma **MÁRTON**,
holnap **JÓNÁS** és **RENÁTÓ** napja

Az év **315.** napja, hátravan **50** nap

IDŐJÁRÁS

Némi napsütés
Hőmérséklet:
max.: **12 °C**
min.: **2 °C**

naptár*Isten éltesse!***JÓNÁS:** héber eredetű férfinév. Jelentése: galamb.**RENÁTÓ:** a Renátusz (latin eredetű férfinév, a jelentése: újjászületett) olasz formájából ered.**VALUTAÁRFOLYAM**
BNR: **2025. november 10.**

1 €	5,0854 lej
1 \$	4,3982 lej
100 Ft	1,3264 lej
1 g arany	576,4457 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

M E G Y E I H Í R E K**Fuss velem – Úton önmagad felé!**

Az Edu.Tea a generációk közötti kapcsolatok, tapasztalatok és tudás átadásának műhelye, ahol egy tea mellett kortalanná válnak a találkozások – foglalja össze programjai lényegét az Edunium Egyesület. A program keretében november 12-én, szerdán 17 órától a marosvásárhelyi Kálvin Házban (Eminescu u. 22. szám) Fuss velem – Úton önmagad felé! címmel tart előadást Incze László. Az érdeklődők egy különleges beszámolót hallhatnak, amely nem csupán a futásról szól, hanem egy élménydús utazás a közeli tájakon, ahol az év minden évszaka új szépséget tár elénk – biciklin, futva vagy sílécen. A futás és az ezalatt átélhető élmények támogatják az önismertetet, erősítik a belső harmóniát, és segítik az egészséges életforma kialakítását, miközben rávilágítanak, mi motivál minket különböző élethelyzetekben. A részvétel díjtalan.

Nagy Dalma kiállítása a Bernády Házban

November 13-án, csütörtökön 18 órakor nyitják meg a marosvásárhelyi Bernády Házban Nagy Dalma képzőművész Párhuzamok című új, egyéni kiállítását. A képzőművészet különböző területein párhuzamosan alkotó művész grafikákat, textileket, festményeket és digitális printeket állít közönsége elé. A tárlatot, amely december 2-ig lesz látogatható, Nagy Miklós Kund művészeti író nyitja meg.

Reflexiók a MOGYE múltjáról

A magyar tudomány napja Erdélyben rendezvénysorozat keretében, az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya november 11-én, kedden 17 órától a Bernády Házban Nyolcvanéves a marosvásárhelyi magyar orvostképzés: A gyógyítás és tudomány nyomában – reflexiók a MOGYE múltjáról címmel tart emlékülést.

Az EME Kiadó bemutatói a Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásáron

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Kiadó több színházi tárgyú könyvet is bemutat a 31. Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásáron. November 14-én, pénteken 16.30-tól az érdeklődők betekintést nyerhetnek Bartha Katalin Ágnes, Egyed Emese, Tar Gabriella-Nóra, illetve Tompa Andrea alkotásaiba. Emellett november 15-én, szombaton két beszélgetésre is sor kerül: 10 órától Biró Annamária és Keszeg Vilmos beszélget Tóth Mária Orsolyával, az EME Kiadó Emberek és Kontextusok sorozata 27. kötetének szerzőjével, 18.30-tól pedig Codău Annamária beszélget Borsodi L. Lászlóval a kiadónál megjelent kötetéről. Az események helyszíne a József Attila Galéria.

Hírszerkesztő: Szeredai Vivien**Mikulás- és karácsonyi vásár Marosvásárhelyen**

December 5-én, Mikulás napján kezdődik a karácsonyi vásár Marosvásárhelyen. Újra lesz óriáskerék, amelyről csodás kilátás nyílik a fényárban úszó főtérre, a Mikulás-vonat és a körhinta sem fog hiányozni. Újdonságként idén a fények és vizuális elemek még nagyobb hangsúlyt kapnak – a Színház téren látványos fényvetítést is megtekinthetnek az érdeklődők.

A vásár egy hónapig tart, minőségi, kézműves karácsonyi ajándékok, a finom ételek, italok igazi karácsonyváro hangulatot teremtenek a város szívében. A Színház téren felállított karácsonyfa mellett mintegy 50 stand várja a látoga-

tókat helyi termelők, kézművesek, viszonteladók és gasztronómiai vállalkozók kínálatával: ajándékokkal, meleg italokkal és ízletes falatokkal. Már hagyomány, hogy a Mikulás naponta kilátogat a vásárba, a puttonya mindig rejt gyerekeknek szánt apró ajándékokat, és mindig örömmel készíti közös fényképet a látogatókkal. Hétvégente a Mikulás igazi, gyermekeket szerető nagypapaként mesét olvas a kicsiknek román és magyar nyelven egyaránt. A karácsonyi hangulatot kórusok és gyermekcsoportok énekei is fokozzák. A hétköznapiakon a városi iskolák tanulói és az óvodák növendékei,

valamint a Marosvásárhelyi Metropoliszövezet községeiből érkező kórusok énekelnek a fa mellett, míg hétvégén koncertek és változatos előadások színesítik a programot.

A karácsonyi vásár december 5-én, pénteken 15 órakor nyílik meg, és január 4-ig várja a látogatókat, hétköznapiakon 15–21 óra között, szombatvasárnap 11–21 óra között tart nyitva.

Az idei esemény szervezői: a Marosvásárhelyi Metropoliszövezet Egyesület és Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala – tájékoztatott a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal kül- és belkapcsolati osztálya. (v.gy.)

Fotó: Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal

Megjelent a Helikon első novemberi lapszáma

A Helikon 2025/21-es lapszáma Jenei Gyula és Kollár Árpád verseivel és Papp Attila Zsolt vezércikkével indul. A hónap szerzője Csík Mónika vajdasági költő, író, L. Móger Tímea készített vele interjút. Verset Csík Mónika és Tompa Gábor közöl. Próza Ba-

logh Endrétől, Horváth Szekeres Istvántól és Nagy Eszter fordításában Manuel Garétól olvasható, esszé Gróh Gáspártól és Karácsonyi Zsolttól. Tanulmányt Márkus Béla közöl. A Pavilon 420-ban vers Karácsony Orsolyától és Ferencz-Nagy Zoltántól olvasható, prózát Za-

huczki Dorottya közöl, esszét Nagy Eszter.

A Kinematográfban Ritter György ír Nemes László *Árva* című filmjéről, a Theátrumban pedig Bartha Réka Hajdu Szabolcs és Török-Illyés Orsolya *Obiectiva Theodora szubjektíven* című előadásáról. Kritikát Bánki Éva közöl Csík Mónika *Szél viszi táncba – 101 haiku* és *A mese vándorútja* című könyveiről. Fülszöveget Szalló Tünde jegyez Miklya Zsolt *Napszellő, holdpaplan* című könyvéről és Vészits Andrea *Ábris és az azúrkék patkány* című kötetéről.

Az Amplitúdóban Jakabffy Tamás esszéje olvasható. Az Artefaktumban Hermán Dániel ír Fazakas Gergely munkáiról.

A Helikon lapszámai megvásárolhatóak az erdélyi könyvesboltokban és újságárusoknál, valamint Magyarországon a Lapker árusítóhelyein és az Írók Boltjában. (közlemény)

RENDEZVÉNYEK**Évadzáró gálaműsor
Dicsőszentmártonban**

Fennállásának 20. évfordulója alkalmából ünnepi gálaműsor keretében tartja évadzáró műsorát a dicsőszentmártoni Kókényes néptáncegyüttes. Az eseményre november 22-én, szombaton 18 órától kerül sor a dicsőszentmártoni művelődési ház előadótermében.

Csávossy György-emlékest Szovátán

November 13-án, csütörtökön 18 órai kezdettel Ilyenkor ősszel címmel szerveznek emlékestet Csávossy György borász, költő, színíró születése 100., halála 10. évfordulója alkalmából a szovátai városháza dísztermében. A neves közéleti személyiségre, egyetemi oktatóra, borászati kutatóra Bajusz Katalin emlékezik, közreműködik az Intermezzo kamarakórus és Mester Zoltán. Az esemény szervezői Szováta önkormányzata és a Bernády Közművelődési Egylet. Minden érdeklődőt szeretettel várnak.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐHELYETTES:
Vajda György
LAPSZERKESZTŐ:
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Szeredai Vivien. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett.
TÖRDELÉS: Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn.
APRÓHIRDETÉS: Petres Emília. Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujsag.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

Jelentős eltérések a különböző korosztályok politikai preferenciái között

Romániában jelentős eltérések figyelhetők meg a különböző korosztályok politikai preferenciái között: míg az idősebbek a stabilitást részesítik előnyben, a fiatalabb generáció elutasítja az utóbbi 35 évben kialakult politikai berendezkedést, és radikális változást sürgető pártokra adná voksát – mutatta ki az Inscop közvéleménykutató intézet hétfőn közzétett friss felmérése.

Bár a lakosság egészét tekintve az október 25. és november 2. között végzett felmérés nem mutatott ki jelentős eltérést az egy hónappal korábbi politikai barométerhez képest, a mostani kutatásból kiderült, hogy az egyes pártok támogatói között más-más korosztályok tagjai vannak többségben. Továbbra is a kormányoldal által szélsőségesnek minősített, magát szuverenista pártnak tekintő, ellenzéki Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) kapná a legtöbb szavazatot, ha most rendeznének parlamenti választásokat Romániában, országos szinten 38 szá-

zalékos eredményre számíthat. Ha csak a 30–44 éves korosztály voksolna, az AUR akár 50 százalékot is elérne, míg a 60 év felettieknek csak 28 százaléka voksolna rá. A 60 év felettiek közül a legtöbben (38 százalék) továbbra is a Szociáldemokrata Pártot részesítik előnyben, amely a teljes lakosságra vetítve a voksok alig 19,5 százalékára számíthat – mutatta ki a felmérés. Tizenhat százalékos támogatottságot mért az Inscop az Egészség-oktatás-termesztet-fennttarthatóság (SENS) nevű pártnál a 18–29 éves korosztály körében, amely a fiatal szavazóknál a második helyen szerepel a 34 százalékos AUR után. A zöldek frakciójában politizáló Nicolae Ștefănuț EP-képviselő által támogatott új politikai alakulat az idősebb korosztályok számára gyakorlatilag nem létezik: a SENS-nek a teljes lakosság szintjén 3,1 százalékos a támogatottsága, tehát jelenleg nem lépné át az ötszázalékos parlamenti küszöböt.

Ilie Bolojan miniszterelnök Nemzeti Liberális Pártja (PNL), amely a teljes lakosság szintjén 14,6 százalékos eredményre számíthat, a 45–59 éves korosz-

tály körében a legnépszerűbb, de támogatottsága az ő esetükben sem haladja meg a 19 százalékot. Az országos szinten 12,3 százalékon mért Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) a 30–44 éves korosztály körében a legnépszerűbb, náluk a második helyen szerepel az AUR után 18 százalékkal.

Remus Ștefureac, az Inscop igazgatója úgy értékelte, hogy Romániában kiéleződött a különböző nemzedékek közti politikai megosztottság, az 1989 után kialakult politikai berendezkedéshez már csak az idős korosztály ragaszkodik, és egyre nyilvánvalóbb, hogy a „rendszerelene”, nacionalista elemeket előtérbe helyező álláspont nem pillanatnyi lázadásként, hanem tartós politikai igényként jelent meg Romániában.

„Az Inscop-felmérés azt mutatja, hogy a nagy pártok képtelenek elnyerni a fiatalok és az aktív felnőttek támogatását, akik egyre kevésbé bíznak azoknak az eliteknek a vezetői képességeiben, amelyek az utóbbi két évtizedben uralták a román politikai életet” – értékelte az Inscop igazgatója. (MTI)

Szegénységi mutatók

2024-ben Románia 26,5 százaléka élt szegényen

Az Országos Statisztikai Intézet vasárnap közzétett adatai szerint 2024-ben körülbelül ötmillió személy, vagyis Románia lakosságának 26,5 százaléka élt anyagi és társadalmi deprivációban. A legérintettebbek a 65 év felettiek (32,9 százalék), az 50–64 évesek (28,4 százalék) és a kiskorúak (28 százalék) voltak. A nők körében magasabb volt a nélkülözők aránya (27,8 százalék), mint a férfiak esetében (25,1 százalék).

A 2024-es adatok szerint a nélkülözős sokkal gyakoribb a munkanélküliek körében (35,5 százalék), mint a foglalkozta-

tottaknál (18,4 százalék), és jellemzőbb az alacsonyabb végzettségűekre (49,3 százalék), mint a közepes iskolázottságúakra (22,5 százalék). A felsőfokú végzettségűek körében az anyagi és társadalmi deprivációban élők aránya mindössze 5,2 százalék. A nélkülözés ugyanolyan arányban (26,5 százalék) érintette a gyermeket eltartó családokat, mint a gyermektelen házaspárokat. A gyermeket eltartó családok közül a legnehezebb helyzetben a két felnőttből és három vagy több gyermekből álló háztartások voltak, amelyek 43,5 százaléka élt anyagi és társadalmi deprivációban. A jelenség régióként jelentős eltéréseket mutat. A deprivációs ráta tavaly a délkelet- (40,7

százalék), a dél- (29,2 százalék) és az északkelet-romániai fejlesztési régióban volt a legmagasabb, és a Bukarest-Ilfov régióban a legalacsonyabb (16,8 százalék). Románia teljes népességében nagyon magas, 65 százalék volt azoknak az aránya 2024-ben, akik legalább egy alapvető szükségletet nem tudtak fedezni anyagi okok miatt: nem engedhetek meg maguknak egy egyhetes nyaralást (58,6 százalék), nehézséget okozott számukra egy váratlan kiadás (40 százalék), nem futotta kétnaponta húsrá vagy halra (16,3 százalék), nem tudták számláikat időben fizetni (15,3 százalék), nem tudták megfizetni a fűtést az otthonukat (10,8 százalék). (Agerpres)

Meghosszabbították a vészhelyzetet Parajdon

Újabb harminc nappal meghosszabbította a bányakatasztrófa miatti vészhelyzetet Parajdon a helyi vészhelyzeti bizottság.

A Hargita megyei prefektúra hétfői közleménye szerint a vészhelyzet december 9-ig lesz érvényben. Ebben az időszakban a hatóságok gondoskodnak a térségben zajló munkálatok elvégzéséről, és folyamatosan tájékoztatják a fejleményekről a lakosságot és a szomszédos településeket.

A prefektúra közlése szerint továbbra is tilos a belépés az érintett területekre, beleértve a Sószorost is. A Korond-patak és a bányakatasztrófa által érintett folyóvizek paramétereit folyamatosan méri.

A parajdi vészhelyzeti bizottság először május 8-án hirdetett vészhelyzetet a Hargita megyei településen, amikor a heves esőzések nyomán megduzzadt Korond-patak vize betört a sóbányába. Azóta a vészhelyzetet havonta meghosszabbították. (Agerpres)

„Derűlátónak kell lennünk”

(Folytatás az 1. oldalról)
Bolojan nem tárgyal a bírakkal, Grindeanu egy vegyes csapatot szorgalmaz, amelyben – a jelek szerint – a piaci alkukhoz hasonlóan lehet majd alkudozni.

Milyen lehetőségei vannak a kormánynak a Romániát belső és külső kontextusban súlyosan érintő vitának a rendezésére, tekintve, hogy a Bolojan-kormány eddigi intézkedései vehemens tüntetéseket, azaz politikai instabilitást provokáltak. Az eddigi mérleg: hat felelősségvállalás, öt sikertelen bizalmatlansági indítvány és két elutasított egyszerű indítvány.

Elemzők szerint hosszú távon megoldást jelentene az alkotmány

módosítása, amely a CRR hatásköréit azokra az okokra csökkentené, amelyek miatt létrehozták: egyes normatív aktusok alkotmányellenességének megállapítására, a CCR működéséről szóló törvényben jelenleg biztosított egyéb hatáskörök nélkül.

Azt a jogszabályt, amely által az Alkotmánybíróság túlzott hatásköröket ért el, a bírák pedig olyan nyugdíjakat és fizetéseket, amelyek a lakosság lázadását váltják ki, szintén a politikai osztály támogatta, amely „békét” akart a bírakkal, az állami költségvetést megkárosító politikai klientúra számára.

Az Alkotmánybíróság a minap közzétette a bírák nyugdíjtörvénye

elutasításának indoklását. Az indoklás azonban nem igazolja komolyan a törvény elutasítását. Négy alkotmánybíró különvéleményt fogalmazott meg.

Asztalos Csaba Ferencz, Dacian Cosmin Dragoș, Laura-Iuliana Scântei, Prof.dr. Elena-Simina Tănăsescu szerint az Alkotmánybíróság a szavazatok többségével csak az Alkotmány 133. cikkelyének (1) bekezdése megsértésére vonatkozó kritikát hagyta helyben. Ezért ezt a különvéleményt csak erre a megoldásra vonatkozóan fogalmazza meg.

A négy bíró álláspontja a következő: az Alkotmánybíróság ki mondta, hogy a Legfelsőbb Bíróság véleménye kikérésének elmulasztása

az igazságszolgáltatás területét érintő költségvetési normatív aktusokkal kapcsolatban nem ellentétes az Alkotmánnyal. Ezért a kormánynak nem volt kötelessége kikérni a Legfelsőbb Bíróság véleményét.

A négy bíró szerint a kormánynak jogi hatásköre volt arra, hogy a szolgálati nyugdíjak területét érintő egyes normatív aktusok módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényt a parlament előtt felelősséget vállaljon, még a Legfelsőbb Bíróság tanácsadó véleményének közlése nélkül is.

Következtetésekké a négy bíró lerombolta a többi öt alkotmánybíró érvelését és logikáját, akik elutasították a kormány által felelősséget vállalt törvényt, azzal érvelve, hogy az ötök által felhozott külső indokok nem állják meg a helyüket.

Nicușor Dan államfő szerint a bírák és ügyészek nyugdíjáról folytatott koalíciós tárgyalások közelednek a közös nevezőhöz. Pénteken újságírói kérdésre azt nyilatkozta, hogy információi szerint a koalíciós pártok hamarosan közös nevezőre jutnak, és valószínűleg a jövő héten találkozik a pártvezetőkkel, hogy több aktuális kérdést megvitassanak, és elkezdjék a megbeszéléseket a 2026-os költségvetésről.

Az újságírók felvetésére, hogy Románia pénzt fog veszíteni, ha nem teljesíti az országos helyreállítási tervben megfogalmazottakat, az államfő annyit mondott, hogy „derűlátónak kell lennünk”. Véleménye szerint november 28-ig el lehet fogadtatni a bírák és ügyészek nyugdíjrendszerének a reformját, „van elég idő arra”...

ORSZÁG – VILÁG

50 millió lejes nyeremény a lottón

Elvitték vasárnap este a hatos lottó bruttó 49,15 millió lejes (9,66 millió eurós) főnyereményét. Ez minden idők második legnagyobb összegű romániai lottónyereménye. A Román Lottótársaság hétfői tájékoztatása szerint a nyertes számsort a bilete.loto.ro online platformon játszották meg. A 12 lejért vásárolt szelvényen egy játémezőt töltött ki a nyertes. Idén ez volt a harmadik telitalálat a 6/49-es lottón. Legutóbb 2025. május 11-én vitték el a főnyereményt, amely akkor bruttó 10.046.415,60 lej volt. A lottó szabályai szerint a nyertesnek 90 nap áll a rendelkezésére jelentkezni a nyereményért. (Agerpres)

2026 augusztusában lesz működőképes az egészségbiztosítási rendszer informatikai platformja

Alexandru Rogobete vasárnap bejelentette, hogy az egészségbiztosítási rendszer informatikai platformjának év végén elérhető lesz az első változata, és várhatóan 2026 augusztusában lesz teljesen funkcionális. Az egészségügyi miniszter egy sajtóeseményen elmondta, hogy egy ideig átmenetileg a platform szolgáltatásai a meghosszabbított érvényességű egészségügyi kártyával és az új elektronikus személyi igazolvánnyal egyaránt elérhetőek lesznek. A miniszter közölte, hogy az egészségügyi kártyákat egyelőre nem helyettesíthetik az új elektronikus személyi igazolványok, mert sokan ódzkodnak az utóbbiak kiváltásától. „Sajnos Romániában még mindig meglehetősen magas azoknak az aránya, akik úgy gondolják, hogy az új elektronikus kártyával mikrochipet ültetnek be a testükbe” – magyarázta. (Agerpres)

Románia felkészült a télre

A földgázátrolók töltöttségi szintje 96 százalék, az energiatermelő víztározókban több mint 2400 gigawattnyi tartalék áll rendelkezésre (a teljes kapacitás 74 százaléka), a szénkészletek pedig csaknem 206 ezer tonnával haladják meg a 2024-es szintet – jelentette ki egy hétfői szakmai rendezvényen Casian Nițulescu energiaügyi államtitkár. A téli energiabiztonságért felelős kormányzati operatív testületet is vezető energiaügyi államtitkár tájékoztatása szerint az országos átviteli rendszerirányító (DEN) a nem várt eseményekre is forgatókönyveket dolgozott ki. Nițulescu elmondta, hogy a téli hónapokban Romániának a pesszimista forgatókönyv szerint is legfennebb 9700-9800 megawatt villamosenergiát kell majd importálnia. Kiemelte, hogy Romániában csökken az energiafogyasztás, ami egyrészt a beruházásokkal, másrészt a prosumerek számának növekedésével magyarázható; utóbbiak az év első tíz hónapjában a villamosenergia több mint 3 százalékát termelték. Az államtitkár elmondta azt is: bízik abban, hogy az ország két éven belül nettó villamosenergia-exportőrré válik, mivel az új nagyberuházások hamarosan befejeződnek. (Agerpres)

Földcsuszamlás a segesvári temetőben

Segesváron, a Tavaszi utcában egy sírkert domboldali része leomlott a szombatról vasárnapra virradó éjszaka. A református és részben evangélikus temetőben történt talajerózió okai egyelőre ismeretlenek, akárcsak a teljesen megsemmisült vagy tönkrement sírhegyek anyagi és eszmei értéke is.

A közösségi médiában megjelent hozzászólások nyomán arra lehet következtetni, hogy több sír megsemmisült a tartófal nélküli temető talajcsuszamlása során. A jelenséget észlelők riasztották a tűzoltókat és az áramszolgáltató ügyeletes csapatait, akik azonnal beavatkoztak, és a közúti forgalom rövid idő alatt zavartalanná vált.

A november 8-án, szombaton éjszaka történt földcsuszamlás okait egyelőre vizsgálják, szerencsére akkor sem személyi sérülés nem történt, sem magánszemélyeket közvetlen érintő anyagi kár. Ugyanakkor egyelőre még nem tudni biztosan, hogy hány sírhelyet érintett ez a kellemetlen és előre nem látható természeti jelenség – mondta megkeresésünkre Kreuzer Erzsébet, Segesvár alpolgármestere.

A helyreállítási munkálatok elvégzéséről az elkövetkezendőkben tájékoztatják a közvéleményt. Egyébként köztudott, hogy a segesvári vár egyik fala is omlott már be, helyenként sike-

Fotó: Adrian Marton/Facebook

rült megerősíteni, a katolikus templom mögötti falrész is okozott gondot, de sorolni lehetne a helyszíneket.

Közel tíz éve elkészült Maros megye földrengetés- és földcsuszamlás-kockázati térképe, mely szerint a földcsuszamlások kockázata szempontjából közepes és magas veszélyességi besorolást a következő települések kaptak: Segesvár, Dicsőszentmárton, Vámosgálfalva, Mikefalva, Nyárádmagyarós és Szászbogács. (pálosy)

Prioritás a radontérképek véglegesítése

A radon európai napja, november 7-e alkalmából a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Környezettudományi és Mérnöki Kara, valamint a Constantin Cosma Radonvizsgáló Laboratórium az Európai Tanulmányok Karának amfiteátrumában szervezett tudományos konferenciát a radonkoncentráció kimutatásának és mérésének szükségességéről a lakosság egészségének védelme érdekében.

A radon egy természetes, színtelen és szagtalan radioaktív gáz, amely a talajból származik az urán rádiummá, majd radonná alakulása nyomán. Felhalmozódhat a lakott épületekben, és a dohányzás után a tüdőrák második leggyakoribb oka, ugyanakkor a lakosság természetes ionizáló sugárzásnak való kitettségének fő forrása.

„Románia radontérképének elkészítéséhez és a radon jelenlétének különböző helyszíneken történő kimutatásához további támogatásra van szükség az állami intézmények részéről. A jogszabályok kielégítőek, azonban a radonnak az otthonokban és intézményekben való jelenlétére vonatkozó valós statisztikák nélkül nem lehet végrehajtani az említett radioaktív gáz jelenléte esetén szükséges beavatkozásokat” – fogalmazott felszólalásában Borbély László államtanácsos.

A Fenntartható Fejlődés Főosztály biztosítja az épületek energiahatékonyságáért felelős minisztériumközi bizottság titkárságát, és továbbra is teljes mértékben támogatja a radon hatástalanítását azokban a térségekben, ahol a koncentráció magasabb, ezáltal pedig veszélyezteti a lakosság egészségét.

Mit kell tudnunk a radonról?

- Amikor a radon a légkörbe kerül, felhígul, és elhanyagolható kockázatot jelent az emberi egészségre. Azonban az épületekben való felhalmozódása egészségügyi kockázatot jelenthet.

- A radon a talajból a falak vagy az alapok repedésein, a padlón és csöveken keresztül jut be az épületekbe.

- A méréseket követően Románia egyes területein az országos átlagnál jelentősen magasabb radonkoncentrációt állapítottak meg. Ezek a területek 16 megyében található, és a Nukleáris Tevékenység Ellenőrzéséért Felelős Országos Bizottság (CNCAN) honlapján, a romániai épületek radontérképén prioritási területekként osztályozták: <http://www.cncan.ro/surse-naturale-de-radiatii-radon/harta-de-radon/>

- A radonszint télen magasabb, mint nyáron, a beltéri és a kültéri hőmérsékletkülönbség miatt.

- A megelőzés legegyszerűbb módja a helyiségek megfelelő szellőztetése és ventillációja.

- A radonszint megállapítása tanúsított tesztekkel és speciális felszereléssel végezhető el.

- Az épített környezet minőségi követelményeinek feltételei között (a Fejlesztési, Közmunkaügyi és Közigazgatási Minisztérium/MDLPA által kiadott, 967-es számú/2023.10.25. miniszteri rendeletben közzétett mutatók/RTC 6-2022 szerint) a radonnak való kitettség kockázatának csökkentését szolgáló legátfogóbb módszer az épület alatti talaj aktív szellőztető/nyomás-csökkentő rendszerekkel való alapozásának kezelésére szolgáló megoldások, valamint a radon elleni vízszigetelő membrán beépítésének kombinációja. (közlemény)

Az elővigyázatosság életet menthet

A fűtésidény beköszöntével nő a tüzesetek kockázata

Beköszöntött az év azon időszak, amikor jelentősen megnő a lakóházaknál keletkező tüzesetek kockázata. A fűtőberendezések nem megfelelő használata, a gondatlanság, az improvizációk vagy az elmulasztott karbantartás súlyos következményekkel járhat – akár emberéleteket is követelhet –, hívták fel a figyelmet a Maros Megyei Katasztrófavédelmi Felügyelőségnél tartott sajtótájékoztató a tűzoltók.

Menyhárt Borbála

A legutóbbi téli idényben, októbertől márciusig Maros megyében több mint 230 tüzeset történt, és ezek több mint fele lakóházaknál keletkezett. Két ember életét veszttette, és további tíz (köztük egy gyerek is) megsérült.

Ebben az évben megyénkben több mint 150 tüzeset történt lakóházakban és gazdasági mellékhelyiségekben, amelyek jelentős anyagi károkat okoztak, és két emberéletet követeltek. A legtöbb áldozat idős ember volt, akik egyedül éltek, és régi kályhákat vagy házilag barkácsolt fűtési berendezéseket használtak.

54 esetben a hibás vagy ki nem tisztított kémény miatt keletkezett tűz – ez amúgy a leggyakoribb tévesztet, ami szerencsétlenséghez vezet, mutatott rá Bogdan Nuțiu alezredes, a Maros Megyei Katasztrófavédelmi Felügyelőség megelőzési osztályának vezetője. Emellett a meghibásodott vagy túlterhelt elektromos hálózatok, a nyílt láng használata szabad téren (növényi

Fotó: Menyhárt Borbála

hulladék vagy szemét égetése), nem megfelelően eltávolított hamu és parázs, illetve házilag barkácsolt vagy felügyelet nélkül hagyott fűtőberendezések, továbbá a felelőtlen dohányzás áll leggyakrabban a tüzesetek hátterében – sorolta az osztályvezető.

A tűzoltók szerint ezeknek a tragédiáknak a többsége elkerülhető lett volna egyszerű intézkedésekkel, például a kémény kitisztításával vagy az elektromos hálózat szakember általi ellenőrzésével.

Mint mondta, a kéményeket rendszeresen, legalább évente egyszer, a fűtési szezon kezdete előtt ki kell tisztítani, ugyanakkor azoknak, akik csempekályhát használnak, fontos odafigyelni arra, hogy az ne legyen túl közel a bútorokhoz, függönyökhöz vagy más gyúlékony anyagokhoz, illetve ne rakjanak túl sok fát a tűzre, és mindenképp oltsák el a tüzet, mielőtt nyugovóra térnek.

Akik kiskazánál fűtenek, azoknak ajánlott, hogy füst- és gázérzékelőket szereljenek a lakásba, hiszen életet menthet, ha időben jelzi az esetleges gázszivárgást. Ugyanakkor fontos, hogy kizárólag engedélyezett fűtőberendezéseket használnak, a gázvezetékeket pedig rendszeresen ellenőriztessék erre illetékes szakemberekkel.

Bogdan Nuțiu szerint nagyon gyakori, hogy a nem megfelelő állapotú elektromos hálózat miatt keletkezik szerencsétlenség, sok háztartásban ugyanis a vezetékek régi, a szigetelés sérült, és a nagy teljesítményű készülékeket ugyanarra a hosszabbítóra csatlakoztatják. A tűzveszély elkerülése érdekében elengedhetetlen, hogy az elektromos hálózatot rendszeresen ellenőrizze egy engedéllyel rendelkező villanyszerelő.

– Ne használjanak barkácsmegoldásokat, ne helyettesítsék a biztosí-

tékokat dróttal vagy más fémeszközökkel, ne rejtsek el a kábeleket szőnyeg alá, és ne csatlakoztassanak több, nagy teljesítményű készüléket ugyanarra a hosszabbítóra. Az elektromos fűtőberendezések – radiátorok, hőszigetelők, ventilátoros fűtők – legyenek jó állapotban, és legalább fél méterre kell ezeket elhelyezni a könnyen meggyúló tárgyaktól. Ne hagyjuk ezeket bekapcsolva, ha elmegyünk otthonról, és ne szárítsunk ruhát rajtuk – figyelmeztetett az osztályvezető.

A sajtótájékoztatón elhangzott, hogy a bukaresti gázrobbanás óta Maros megyében is gyakrabban riasztják a lakók gázszag miatt a hatóságokat, már a fővárosi szeren-

csétlenség másnapján egy marosvásárhelyi utcában lévő tömbház lakóitól érkezett hasonló bejelentés, rá egy napra pedig újabb kettő – közölte Alexandra Călușeri, a megyei katasztrófavédelmi felügyelőség sajtószóvivője.

A Népújság kérdésére, hogy mi a teendő hasonló esetekben, Bogdan Nuțiu elmondta, azt ajánlják a lakóknak, hogy amennyiben gázszagot éreznek, hívják a 112-es sürgősségi segélyhívó számot, de addig is ne kapcsolják fel a villanyt, nyissák ki az ablakokat, hogy szellőzzön a helyiség, és hagyják el az épületet. A bejelentés nyomán a tűzoltók azonnal kiszállnak a helyszínre, ellenőrzik, hogy valóban fennáll-e gázszivárgás, és ezzel egy időben a 112-es segélyhívó diszpécseri riasztja az illetékes gázszolgáltatót, hogy az is végezze el a szükséges méréseket a helyszínen.

A füstérzékelők megelőzhetik a tüzet

Fotó: ISU

A felnőttelőadásokra még kaphatók jegyek

Ízelítő a 31. marosvásárhelyi könyvünnep kínálatából

Az írott szó színes, izgalmas birodalmává változik hamarosan a Nemzeti Színház előtere. A november 13–16. között zajló 31. Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár a korábbi évek, évtizedek gyakorlatához hasonlóan az erdélyi és magyarországi könyvkiadók legújabb termése mellett maradandó élményt ígérő színházi előadásokkal és beszélgetésekkel vár minden korosztályt. Erről *Káli Király Istvánnal*, a Pro-Kaart Kulturális Egyesület szervezésében, a Romániai Magyar Könyves Céh társszervezésében megvalósuló könyvünnep programfelelőssével beszélgetünk.

Nagy Székely Ildikó

– A szemlének minden évben vannak jegyvásárláshoz kötött, kiemelt programpontjai. Kezdjük talán ezekkel.

– A nyitónapon, csütörtökön 18.30 órától a színház Underground termében a *Vacsorázzon Keményékkel és Závadaékkel!* című irodalmi vacsorára várjuk az érdeklődőket, akik 80 lejért kétfogásos menüt és egy pohár italt kapnak, emellé pedig egy különleges irodalmi élményt. A másfél órás kötetlen beszélgetés alatt

nagyon sok minden kiderülhet az írócsaládokon belüli helyzetekről, a nemzedéki problémákról, az értékrendekről, az egymás műveire való viszonyulásról. A Kemény István, Kemény Zsófi, Závada Pál és Závada Péter között zajló eszmecsere B. Szabó Zsolt és Szabó Eszter moderálja. Az Underground terem nézőterének befogadóképessége 44 fő, ezért azoknak, akik nem szeretnék lemaradni a rendezvényről, érdemes mihamarabb jegyet váltaniuk. Szintén kaphatók még jegyek a *Mély levegő* című színházi előadásra, amely

Fotó: Nagy Tibor

a színház nagytermének színpadterében látható pénteken 20 órától. A Halász Rita azonos című regénye alapján készült monodramát Pálos Hanna, a budapesti Katona József művésznője adja elő Csizmas András nagybőgős zenei kíséretével. A regény 2021-ben Margó-díjat nyert, témája a családon belüli bántalmazás. Az előadás előtt egy tízperces ünnepi műsor keretében kerül sor az Év Szerzője díj átadására.

– A színházi kínálat szempontjából a szombat délelőtt hagyományosan a gyerekeké.

– Ezúttal sem lesz ez másként. Az idei könyvvásár *Emlékezz a jövőre!* mottójával összhangban a Janikovszky Éva *Ha én felnőtt volnék* című műve alapján készült előadásra várjuk a gyermekközönséget, amely a sepsiszentgyörgyi Cimborák Báb-színház játékában gyönyörködhet. A Kisteremben 12 órakor kezdődő elő-

adásra elfogytak a jegyek. Ezzel a címmel hirdettük meg egyébként a könyvvásár rajzpályázatát is. 135 alkotás érkezett a pályázatra, nemcsak Maros, hanem Hargita és Kovászna megyéből is. A harminc legjobbnak ítélt munkát kiállítjuk, és minden kiállított rajz után jutalomkönyv jár, amit postán küldünk el. A Facebookon egyébként közönségszavazást is szerveztünk. A szombati színházi előadás, A. R. Gurney *Love letters (Szerelmes levelek)* című darabja, Nagy-Kálózy Eszter és Rudolf Péter játéka két időpontban, 17 és 20 órakor látható a nagytermi színpadterén. Mindkét előadásra lehet még jegyet váltani a színház jegypénztárában, online pedig az in-time.hu platformon.

Különleges beszélgetések várhatók

– Amint arról korábban már tájékoztattuk olvasóinkat, a 31. könyvünnepen 31 önálló stand kínálatából válogathatnak az olvasás szerelmesei.

– Nagyon sok jó könyvet lehet majd vásárolni: szépirodalmi és ismeretterjesztő műveket, enciklopédiákat, szótárakat, hogy csak néhányat említssek a gazdag felhozatalból. Idén sikerült meghívunk egy nemzetközi híru finn szerzőt, Markus Majaluomat, aki a megnyitó után, 10.30-tól a színház Kistermében találkozik a közönséggel. A szemle kiemelt vendégével a Koinónia Kiadónál megjelent gyermekkönyveket magyarra fordító Jankó Szép Yvette beszélget. A legizgalmasabb programpontok között említhetem ugyanakkor a *Hunyadi* sorozatfilmhez kötődő találkozót,

amelyen jelen lesz Bán Mór, a nagy sikerű történelmi regényciklus szerzője, Veres Attila forgatókönyvíró, Mátray László színművész és Magyarosi Sándor történész, a Székelyföld folyóirat szerkesztője, utóbbi annak apropóján, hogy a lap teljes novemberi számát ennek a témának szentelik. Az irodalmi beszélgetések közül ki kell emelnem *A világ magyarául – műfordítók értékeiről* című kistermi programpontot is, amelynek három neves magyar fordító – Lukács Laura, M. Nagy Miklós és Pap Vera-Ágnes – a meghívottja. Az Irodalmi kávéházban szombaton 5 órától Radu Vancu *Kaddis Radnóti Miklósért* című poémájáról a szerzővel és André Ferencel, a fordítóval Szabó Ivett beszélget. A fiatal korosztályhoz kötődő programok kapcsán feltétlenül meg kell említenem Boldizsár Ildikó meseterapeuta nevét. Neki három rendezvénye is lesz: pénteken 12 órakor az Underground teremben középiskolásoknak tart interaktív előadást a felnőtté válás nehézségeiről, aznap 15 órától a Kisteremben *Mesék a felnőtté válásról* című könyvét ismerhetik meg az érdeklődők, szombaton 12 órától pedig a Kisteremben tart interaktív mesefoglalkozást 4–10 éves gyermekeknek.

– Mit tudhatunk az idei könyvünnep látványvilágáról?

– Az alkalomhoz kötődő dizájnnal készülünk fényképeszkedésre is lehetőséget kínálva, ugyanakkor a megszokott Olvasás fája sem hiányzik majd a színház előcsarnokából. A „könyvszüretre” vasárnap kerül sor, amikor a kiadványok ingyen elvihetők.

Fotó: Karácsonyi Zsigmond (archív)

Szilágyi Míra színművésznak ítelték idén a Csíky András-díjat

Szilágyi Míra színművésznak, a gyergyószentmiklósi Figura Stúdió Színház munkatársának ítelték oda idén a Csíky András-díjat – közölte hétfőn a Csíky András Alapítvány.

Szilágyi Míra a gyergyószentmiklósi Figura Stúdió Színházban látható Molnár Ferenc-előadásban, a *Liliomban* nyújtott alakításáért részesül az elismerésben – írta Facebook-oldalán közzétett közleményében az alapítvány. Az Albu István rendezte előadásban Juliként nyújtott alakítása lélektani szempontból részletesen kimunkált, eszköztárában fegyvelmezett és letisztult, ugyanakkor megrendítően mély és különlegesen szuggesztív – húzták alá. Szilágyi Míra Juli alakítását nemcsak a közönség becsüli nagyra, a színházi szakírók is elismeréssel fogadták, a színművészt a legjobb női főszereplő kategóriában a Színikritikusok Díjára jelölték.

A közleményben emlékeztettek arra, hogy az alapítvány kuratóriuma – tiszteletben tartva a tavaly januárban elhunyt Csíky András Kossuth-díjas színművész szándékát – 2024-ben művészeti díjat hozott létre. Az elismerést az erdélyi színházművészeti intézményekben és független professzionális társulatoknál magyar nyelven alkotó, 35 év alatti, arra érdemesnek talált színművésznak ítélik oda. A kuratórium 2024-ben eseti jelleggel a Csíky András-díjat és az

Szilágyi Míra (jobbra) a Mika Myllyaho: Káosz című előadásban – rendező Deli Szófia

Fotó: Jakab Lóránt

ezzel járó pénzösszeget a Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulatának ítélte, amelynek Csíky András alapító tagja és örökös tagja, valamint egykori igazgatója volt. A díjjal magát a társulatot ismerték el, míg az elismeréssel járó pénzösszeget a társulat két fiatal színművésze kapta. Az ezer eurós pénzösszeggel járó díjhoz egy Kolozsi Tibor szobrászművész által készített, művészi kivitelezésű kispasztika és díszoklevél jár. A díjjal az alapítvány Csíky András magas színvonalú és színháztörténeti jelentőségű munkásságát állítja példaként a fiatal színészgenerációk elé. (MTI)

32. Színpad

Diákszínjátszó fesztivál Erdőszentgyörgyön

November 15-én az erdőszentgyörgyi művelődési otthonban a 32. alkalommal szervezik meg a Színpad Fesztivált, a Kis-Küküllő menti műkedvelő színjátszó találkozót. A rendezvény szervezője az erdőszentgyörgyi Bodor Péter Művelődési Egyesület, valamint Erdőszentgyörgy Polgármesteri Hivatala. Az egyesület partnere a Hagyományos Kultúra és Művészeti Oktatás Maros Megyei Központja. A fesztivál támogatói a Bethlen Gábor Alap, Erdőszentgyörgy városi tanácsa, az RMDSZ és a Communitas Alap.

Fellépnek a helyi Bodor Péter Színkör, a balavásári Eperjesi Mimi Színkör, a Szilágybagosi Amatőr Színjátszó Társulat, a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium két csoportja, a Kalamajka és a Fordított Patkó, a következő program szerint.

10.00 – 10.10: Megnyitó.

10.10 – 10.25: Bertók (V. osztály): *Az eltűnt könyv titka*. Bodor Péter Színkör, Erdőszentgyörgy.

10.30 – 11.05: Hobby Horsing in the Prison (X. osztály):

Stephen King – Tar Erik: *Zihuatanejo*. Bodor Péter Színkör, Erdőszentgyörgy.

11.05 – 11.15: Apró-cseprők (IV. osztály): *A Tündér-tó titka*. Bodor Péter Színkör, Erdőszentgyörgy.

11.15 – 11.30: A vidám vándorlók (VI. osztály):

A Grimm testvérek: *A brémai muzsikások*. Bodor Péter Színkör, Erdőszentgyörgy.

11.30 – 11.45: Szentgyörgyi maffiák (VII. osztály):

Michael Ende: *Momo, a titokzatos kislány*. Bodor Péter Színkör, Erdőszentgyörgy.

11.45- 12.15: Gézengúzok: *Tauno Vahter: Urmas barlangba vonul*.

Bodor Péter Színkör, Erdőszentgyörgy.

12.15 – 13.15: Eperjesi Mimi Színkör, Smelka Sándor: *Plakátok*.

Balavásár.

15.00 – 15.50: Kalamajka Diákszínjátszó Kör:

Roald Dahl: *Charlie és a csokigyár*. Bethlen Gábor Kollégium, Nagyenyed.

16.05 – 17.10: Fordított Patkó színjátszó kör: Szymon Jachimek: *Jeremi összekapja magát. LOL*. Bethlen Gábor Kollégium, Nagyenyed.

17.30 – 18.30: Szilágybagosi Amatőr Színjátszó Társulat:

Musztly Bea és Dobay András: *A robbanó baracklevár* – zenés mesejáték.

18.45 – 20.00 Értékelés, díjazás. (közlemény)

Székelyhodos

SZERKESZTETTE: NAGY SZÉKELY ILDIKÓ

Megmenekült a hodosi templom tornya

A magyar kormány (is) segítette az újjászületést

Tavaly augusztusban számoltunk be arról, hogy **hosszas várakozás és próbálkozás után végre sikerül megerősíteni a székelyhodosi római katolikus templom tornyát, ami – valószínűleg talajszivárgás miatt – eltávolodott a főépülettől, így fennállt a veszély, hogy bármikor leomolhat.**

Az A kategóriás műemlék épület tornyának megmentésére 2022-ben tízévnyi jóvedelmét ajánlotta fel a hodosi közbirtokosság, ebből az összegből rendelte meg az önkormányzat egy kolozsvári szakcégtől a munkálat műszaki tervét. A 2023 őszén elkészült dokumentáció a torony megerősítése mellett az épület felújítását is magába foglalta, a tetőzet és a falak állapota ugyanis ezt megkövetelte.

– 2024-ben a Művelődési és Vallásügyi Minisztériumtól próbáltunk pályázati úton pénzalapot lehívni a beruházásra. Minden előírásnak megfeleltünk, de nem kaptunk támogatást. Az idei év elején időseztítettük, és februárban újra leadtuk a pályázatot. A mai napig nem kaptunk választ, de reménykedem abban, hogy az év végéig mégiscsak kapunk valamennyi összeget – mondta *Barabási Ottó* polgármester, majd elmondta, hogyan sikerült mégis megmenteni és megújítani a tornyot.

Amint arról már a múlt évben is írtunk, a Maros megyei magyar polgármesterek szolidaritási alapjából 2024-ben 582 ezer lej kapott az önkormányzat a munkálatra. Ekkor találtak egy ploiești-i céget, ami hozzá is látott a torony megerősítéséhez.

– Tavaly augusztus 20-án reggel leomlott a templomtorny fal. Ekkor szembesültünk azzal, hogy az 1 méter 20 centis torony mindkét oldala csak 30 centiméterig tartalmaz téglát, a közepe földdel, nagyobb kövekkel, homokkal és cseréptörmelékkel van feltöltve. Ez sok plusz munkát jelentett, ugyanis egy speciális anyaggal fel kellett tölteni az üres részeket. Hála Istennek sikerült ezt megoldani. A tornyot 90x90 centiméteres betongerendákból kialakított szerkezettel rögzítették. A szakértők megállapították, hogy 33 centit távolodott a főépülettől, ezt a folyamatot most már sikerült megállítani. A munkálat végig a Marosvásárhelyről érkezett műemlékvédelmi szakemberek felügyeletével zajlott – összegezte a községgazda a tavalyi fejleményeket, majd a tavaly decemberi örömhírré tért át:

– Értesítést kaptunk a magyar kormánytól, hogy

30 millió forinttal támogatják a templom felújítását. Idén februárban az illetékes minisztérium által kinevezett szakemberek terepszemlét tartottak a templomnál, és közölték, hogy a torony külső felújítását vállalja fel anyagilag a kormány. Egy kolozsvári cég ipari alpinistái rövid időn belül nekiláttak a munkának, amit fentről, a keresztől a templomhajóig el is végeztek. A magyar kormány a felajánlott 30 millió forintot még 20 millióval egészítette ki, így a torony külsőleg-belsőleg teljes mértékben megújulhatott – tudtuk meg a polgármestertől. Barabási Ottó arról is tájékoztatót, hogy jelenleg a torony négy ablakáig vezető, rossz állapotban lévő falépcsőszerkezetet cserélik ki tűzálló vasszerkezetre. Miután ez a munkálat elkészül, a templom tetőszerkezetét szeretnék felújítani külső anyagi segítséggel. A munkálat összértéke a 2023-as számítások szerint négymillió euró – tette hozzá az előljáró.

Fotók: Nagy Tibor

Megújult az ehedi kultúrotthon

Bár két jelentős beruházás kivitelezésében is akadályba ütközött – a kormánymegszorítások miatt sok helyen leállított – Anghel Saligny programot illetően szerencsésnek mondhatja magát Székelyhodos, tudtuk meg múlt szerdai látogatásunkkor Barabási Ottótól, a Felső-Nyárad menti község polgármesterétől.

– A 3,3 km utca leaszfaltozására és kapubejáratokkal együtt 3,9 km betonsánc építésére vonatkozó munkálatra 2024 januárjában meghirdetett versenytárgyalást egy jó anyagi háttérrel rendelkező Maros megyei cég nyerte meg, amely tavaly 98 százaléban el is készült a kivitelezéssel. Az ezért járó teljes összeget idén márciusban kapta meg, és még abban a hónapban nekilátott az elmaradt munkálatoknak, az útfestésnek, jelzőtáblák felszerelésének, támfal kiépítésének. Az aszfaltozás a község valamennyi települését – a községközpont mellett Ehedet, Iszlót és Jobbágytelkét – is érintette. A kivitelező jó minőségű munkát végzett, az átadásra idén júniusban került sor – tájékoztatót a községgazda.

Uniós pénz helyett önerőből

A vége fele jár az ehedi kultúrotthon – tetőcserét is magába foglaló – külső-belső felújítása. Az önerőből megvalósuló beruházásra 2023 tavaszán hívott le támogatást az önkormányzat az országos helyreállítási terven (PNRR) keresztül. Az önrész ugyanakkora lett volna, mint az uniós összeg, azaz 1.200.000 lej, mire azon-

ban a műszaki terv elkészült, a drágulások miatt az önrész 300 ezer lejjel nőtt. 2023 szeptemberében az Electrica áramszolgáltató vállalat jelezte, hogy a terv alapján kötelező egy töltőállomást létrehozni, illetve háromfázisú áramot bevezetni az épületbe. Mivel a kultúrotthon fűtése megkövetelte, az önkormányzat már három évvel korábban bevezette a háromfázisú áramot, de az csak 18kW-os volt, a projekt keretében azonban 75, illetve 82kW-ot kellett volna biztosítani. Ennek érdekében új villanyoszlopokra, illetve villanyórákra lett volna szükség, és ezért 500 ezer lej kellett volna fizetni az Electricának, amiből valamennyi pénzt utólag visszafizetett volna – vázolta fel a polgármester az áldatlan helyzetet.

– Akkoriban éppen aszfaltozás előtt álltunk, annak a beruházásnak az önrésze több mint kétmillió lej volt, így semmiképpen sem tudtuk volna fedezni az Electrica által meghatározott kiadást. Ezért 2024-ben visszamondtam a szerződést a minisztériumban. A kultúrotthon felújításáról azonban nem mondtunk le, tavaly és idén is elkülönítettünk erre egy összeget a helyi költségvetésből. Így sikerült kiviteleznünk a munkálatot, már az utolsó simítások zajlanak, és remélhetőleg néhány napon belül a hivatalos átadásra is sor kerül. Ennek öröme november 15-én, szombaton ehedi falunapot tartunk – újságolta *Barabási Ottó*. A községgazda hozzátette, hogy az épület külső szigetelésére ezután kerül sor, a nyílászárókat pedig az ehedi közbirtokosság néhány évvel ezelőtt már kicserélte.

Kényszerpályán az iskolafelújítás

(Folytatás az 1. oldalról)

vállalta a munkát. A szerződés aláírása előtt javasoltam a cég illetékesének, hogy lépjen vissza, ugyanis a közbeszerzés lebonyolítása előtt reális beárazással készült el a műszaki terv, és a másik három cég a szóban forgó összeg 98%-át meghaladó, tehát valós árajánlattal jött. Nem tudtam meggyőzni a kivitelezőt, hogy mondjon le a munkálatról, de már az első találkozásunkkor egy olyan javaslattal jött, hogy a betonfödemet helyettesítsük gipszkartonnal és gerendázattal. Iskoláról és óvodáról lévén szó, ez nem lehetséges, a biztonsági előírások megkövetelik a betonfödemet.

– Mikor kezdődött el a konkrét munkálat?

– Júliusban. Háromszor kellett újrakezdeni a felújítást, a munka minőségét ugyanis sem mi, sem az illetékes szervek nem fogadták el. Az ingatlanbővítést úgy-ahogy elvégezte a kivitelező, mi pedig mindent, amivel meglett, kifizettünk neki. Valószínűleg mégis elfogyott a pénze, ugyanis nem sokkal a betonfödém megöntése után, valamikor szeptemberben leállt. Először telefonon, majd írásban szólítottam fel, hogy nyújtson be egy új ütemtervet a munkálat elvégzéséről, de nem válaszolt. Tizenöt nap múlva újra kértem tőle írásban a módosított

ütemtervet, és jeleztem, hogy ha ezt nem teszi le, kötelességünk felbontani vele a szerződést. Erre sem reagált. Egy harmadik felszólítást is küldtem neki a szerződésbontás időpontjának megjelölésével, és mivel erre sem érkezett válasz, felbontottuk a szerződést, én pedig arra kértem az illetőt, hogy adja át nekünk az elvégzett építkezéssel kapcsolatos dokumentációt. Ennek a felszólításnak sem tett eleget. Végül egy marosvásárhelyi konzultáns (sz. m. tanácsadási szolgáltatásokat nyújtó) cégnél találtam meg a szóban forgó iratokat. A munkálat jelenleg mindössze 12%-ban készült el.

Anyagi kár és idővesztés

– Egy ilyen helyzetben mi a következő lépés?

– Fel kellett kérnem egy szakcéget, hogy mérje fel az elvégzett munkát, illetve igazolja, hogy az megfelel a kifizetett összegnek. Egy új tanulmánynak kell tehát elkészülnie, ami természetesen pénzbe kerül. A tervezővel is felvettem a kapcsolatot, ő is felmérte az eddigi munkálatokat, hogy azok ne kerüljenek fel a következő árlistára. Miután ez az árlista meglesz, új közbeszerzési eljárást indítunk. A tervező, a szakértő, valamint a licit 55 ezer lejbe

kerül az önkormányzatnak hea nélkül, ezt az összeget bírósági úton vissza fogom perelni a kivitelezőtől. Az új munkáltató kiválasztása legalább három hónapba beletelik, ez alatt az idő alatt nem lesz előrelépés az iskola felújítása terén. Az eredeti kivitelezőnek egyébként jövő áprilisig kellett volna elvégeznie a munkát a szerződés szerint.

Nincs ok panaszra a diáklétszám miatt

A székelyhodosi óvodásokat és elemistákat (a községközpontban kizárólag alsó tagozat működik) tavaly szeptembertől iskolabusz viszi minden reggel az V–VIII. osztállyal is rendelkező jobbágytelki Petres Kálmán Általános Iskolába. Kémenes Hajnal igazgatónőről megtudtuk, hogy összesen 19 kisdíák és tíz óvodás ingázik Hodosról. Az oktatási folyamatban ez nem okoz zavart, ugyanis a jobbágytelki tanintézet alkalmas egy ekkora létszám befogadására, a különböző programok – a nemrég zajlott idők napja, az ezután következő Márton-napi, valamint a szülők közös adventkoszorúkészítése – megszervezését azonban jelentősen megnehezíti.

Az intézményvezető arról is tájékoztatót, hogy a községbeli tanintézetekbe az idei tanévben összesen 132 gyermek van beíratva. Ez a szám négy éve többé-kevésbé stabilnak mond-

ható, korábban nagyobb volt a létszám. Mind a négy településen működnek óvodai csoportok, az elemi iskola viszont Eheden megszűnt. Az ottani gyerekek már évek óta a felújított iszlói iskolába járnak – az ehedi iskolaépületet ugyanis visszaigényelte az egyház, így az önkormányzatnak bért kellett fizetnie –, jogilag azonban csak az idei tanévtől szűnt meg az ehedi tanintézet.

A kisdíákok összevont osztályokban tanulnak, Hodoson és Iszlón például az előkészítősek a másodikosokkal, az elsősök a harmadikosokkal és a negyedikeseikkel. Jobbágytelkén az idei tanévben nincs második osztály, a felső tagozat valamennyi osztálya azonban önállóan működik, és különösen az ötödik népes, ott 16 diák van. Az elmúlt években sok fiatal család költözött haza a faluba, a létszámnövekedés valószínűleg ennek a következménye – tette hozzá az iskolaigazgató.

Kémenes Hajnal a tanintézetben kívüli programok között az adventi *Világító ablakokat* is megemlítette. A magyarországi minitára indított kezdeményezés lényege, hogy egy-egy helybéli család az ünnepvárás valamelyik estéjétől kezdve karácsonyig kivilágítja szürküllet után az ablakát, a gyerekekből és felnőttekből álló csapatoknak pedig fel kell fedezni, hogy hol gyúltak fel első alkalommal fények.

A mérkőzés második felében méltó ellenfél volt a CSM Mureşul

A bajnoki bronzérmes Dinamo méltó ellenfelének bizonyult a CSM Mureşul vízilabdacsapata a kettejük marosvásárhelyi találkozásának második felében. Ha ez majd az egész mérkőzésen sikerülni fog, akkor elmondhatja majd Cristian Iordache együttese, hogy felnőtt a Szuperliga szintjére.

A bukarestiek elleni mérkőzés azonban úgy kezdődött, ahogy a mezőny többi erős csapata elleni találkozók zajlottak: az első negyedben csupán egy csapat volt a medencében, a Dinamo öt gólt lőtt – igaz, nem nyolcat, ahogy ezt a CSM Mureşul több ellenfele megtette. A második negyedben folytatódott a fővárosiak fölénye egészen 9-0-ig, majd egy büntetőt is kihagytak, míg aztán a szünet előtt egy perccel Cristian egy szép távoli lövéssel bevette a bukaresti kaput.

Ez egyfajta ébresztőként hatott a csapatra, amely a harmadik negyedet csak egy góllal veszítette el, a negyedikben pedig döntetlenre játszott, így sikerült a végső különbséget tíz gól alatt tartani.

Kevesen gondolták volna, hogy néhány marosvásárhelyi gyerek (utalás arra, hogy a csapat nem használ légiósokat, sőt, más belföldi városokból származókat sem) ennyire jól tud ilyen rövid idő alatt játszani – mondta Cristian Iordache vezetőedző a mérkőzés második felének búvöletében.

A CSM Mureşul az alapszakasz első felének utolsó fordulójában (három hét múlva) a Sportul Studentesc vendége lesz. Várhatóan egy kiszállással megoldják majd a Rapid elleni elmaradt mérkőzés pótlását is. *(bálint)*

Eredményjelző

Vízilabda-Szuperliga, 6. forduló: Bukaresti Rapid – Bukaresti Sportul Studentesc 22-7, Marosvásárhelyi CSM Mureşul – Bukaresti Dinamo 5-14 (0-5, 1-4, 2-3, 2-2). A CSM Mureşul gólszerzői: Cristian 2, Rudnyánszky 2, Băilă.

A Kolozsvári Politehnica – Nagyváradi CSM és a Bukaresti Steaua – Nagyváradi CSU találkozót elhalasztották a Nagyváradi CSM és a Steaua BL-mérkőzése miatt.

Brazil Nagydíj: Norris nyert, és növelte előnyét az összetettben

A McLaren brit versenyzője, Lando Norris nyerte a Forma–1-es Brazil Nagydíjat vasárnap Sao Paulóban, ezzel a sikerrel 24 pontra növelte az előnyét a világbajnoki pontverseny élén csapattársával, az ötödikként célba érő Oscar Piastrival szemben. Mögötte a Mercedes olasz versenyzője, Andrea Kimi Antonelli zárt másodikként, míg a dobogó alsó fokára a címvédő és négyszeres vb-győztes Max Verstappen, a Red Bull holland versenyzője állhatott fel úgy, hogy a boksztucából rajtolt.

A rajtot a pole-pozícióból Norris nagyszerűen kapta el, így simán megőrizte a vezető helyét, mögé pedig sorrendben Antonelli, Charles Leclerc (Ferrari) és Piastri sorolt be. A második körben a pályára hajtott a biztonsági autó, a hazai közönség előtt szereplő Gabriel Bortoleto (Sauber) ugyanis egy előzési kísérlet közben a falnak csapta a versenyautóját.

A száguldás néhány körrel később folytatódhatott volna, ám az újraindítást követően a célegyenes végi első kanyarba Leclerc, Antonelli és Piastri egymás mellé ért be, a McLaren ausztrál versenyzője kissé elvétette a féktávot, autója összeért Antonelliével, amely ennek következtében nekicsapódott Leclerc Ferrarijának. Utóbbi autó futóműve eltörött az ütés nyomán, így a monacói pilótának fel kellett adnia a futamot, Piastri pedig megelőzte Antonellit, és üldözőbe vehette Norrist.

Tíz körrel később aztán a versenybíróság tíz másodperc időbüntetést szabott ki Piastrira, mivel őt látta felelősnek az újraindítást követő ütközésnél. Közben a boksztucából rajtolt Verstappen már kilencedik volt, sőt, a kerékcserekre kiállók miatt hamarosan a hatodik pozícióban száguldott.

Az élmezőnyből a harmadik Antonelli a 22. körben járt a bokszban friss abroncsokért, Norris pedig az élről a 30. körben állt ki kerékcserere. Őt körrel később Verstappen is új gumikat kapott, majd az ideiglenesen vezető Piastri a 39. körben hajtott a bokszba, s amellett, hogy kereket cseréltek az autóján, a tíz másodperces büntetését is letöltötte.

Harminckét körrel a vége előtt így újra Norris állt az élen, mögötte Antonelli volt a második, George Russell (Mercedes) a harmadik. Verstappen az ötödik pozícióban

száguldott, Piastrinak pedig a hetedik helyről kellett megpróbálnia minél előbbre törni.

Antonelli Mercedesesén a 48. körben másodszor cseréltek kereket, egy körrel később Russell is megint a bokszban járt. Norris az élről az 50. körben hajtott a bokszba friss abroncsokért, egy körrel később Piastri következett, a futamot ekkor Verstappen vezette. A holland címvédőt azonban 16 körrel a leintés előtt a második kerékcserejére hívta a Red Bull, és a négyszeres vb-győztes negyediknek állt vissza a mezőnybe.

Az utolsó tíz kört úgy kezdte meg a mezőny, hogy Norris vezetett, Antonelli második, Russell harmadik volt, Verstappennek azonban esélye nyílt a leintésig még megtámadni a két Mercedes-versenyzőt.

Russellt könnyedén utasította maga mögé a holland kiválóság, de Antonellivel már nem bírt el, és a boksztuca startja ellenére harmadik lett.

A vb a jövő hét végén Las Vegasban folytatódik.

Andrea Kimi Antonelli pályafutása legjobb eredményét érte el a Forma-1-ben, a dobogón Max Verstappennel ünnepli a sikert.

Fotó: az F1 közösségi oldala

A hajrában szerzett góllal mentett pontot Nyíregyházán a Puskás Akadémia

A Puskás Akadémia a hajrában szerzett góllal 1-1-es döntetlent játszott a Nyíregyháza otthonában a magyar labdarúgó NB I 13. fordulójának vasárnap esti zárómérkőzésén.

A kezdés előtt a nyíregyházi stadionban lévők is megemlékeztek a Steauával BEK-győztes, a magyar és román labdarúgó-válogatottat egyaránt irányító Jenei Imréről, aki múlt héten elhunyt Nagyváradon.

A hazaiak kezdték jobban a mérkőzést, fölényben voltak a labdabirtoklást és a helyzetek számát tekintve is. Jól járatták a labdát, ötletesen futballoztak, többször is megdolgoztatták Szapannost, egyszer pedig a kapufát találták el. A vendégek kontrákkal próbálkoztak, de veszélyt sokáig nem jelentettek az ellenfél kapujára. A félidő derekán aztán egy ilyen gyors ellentámadás végén Nagy Zsolt került helyzetbe, de közeli lövését Farkas blokkolni tudta. A folytatásban in-

kább a vendégek akarata érvényesült, többször is kapura lőttek, Kovács azonban mindig a helyén volt. A szünet előtt aztán már a hatodik szögletét végezhette el a Nyíregyháza és Edomwonyi ezúttal hat méterről nagyszerű ívben a hosszú felső sarokba csúsztatta a labdát (1-0), megszerezve ezzel a vezetést csapatának.

A térfélcserét követően kissé visszaesett az iram, és leginkább a mezőnyben folyt a küzdelem. Sokáig egyik oldalon sem adódott komoly lehetőség. Hol az egyik, hol a másik csapat játszott fölényben, de az első játékrészhez képest jóval kevesebb volt a helyzet és több a szabálytalanság.

A házigazda magabiztosan őrizte

előnyét, a felcsútiak pedig csak elvétve tudták átjátszani az ellenfél védelmét, de akkor sem jelentettek veszélyt a kapura. A ráadásban aztán egy szabadrúgás után Antonov a saját kapujába csúsztatta a labdát (1-1), ezzel elmaradt a hazai siker, a Puskás Akadémia pedig sorozatban az ötödik bajnokiján is pontot szerzett.

Bódog Tamás vezetőedzőnek ez volt a második meccse a hazaiak kispadján, és a második döntetlenje, csapata pedig az újabb egy ponttal elmozdult az utolsó helyről. Hornyák Zsolt a 250. tétmérkőzésen irányította a felcsútiakat, együttese immár öt kör óta veretlen.

Jegyzőkönyv

NB I, 13. forduló: Nyíregyháza Spartacus FC – Puskás Akadémia FC 1-1 (1-0).

Nyíregyháza, városi stadion, vezette: Rús.

Nyíregyháza Spartacus FC: Kovács D. – Farkas B., Bitri, Katona L., Antonov – Manner (46. Gilbert), Sankovic (66. Toma), Kovácsréti (83. Alaxai) – Babunszki (66. Oláh), Edmowonyi (52. Kovács M.), Katona B.

Puskás Akadémia FC: Szapannos – Maceiras, Golla, Markgráf, Ormonde-Ottewill – Szolnoki (57. Favorov), Okeke (65. Kern) – Dárdai P. (57. Colley), Duarte, Nagy Zs. (82. Fameyeh) – Lukács.

Gólszerzők: Edmowonyi (41.), illetve Antonov (90+1., öngól).

Sárga lap: Manner (1.), Edmowonyi (38.), Kovács D. (90+4.), illetve Szolnoki (26.), Maceiras (73.).

Az Újpest menesztette vezetőedzőjét

A tabellán kilencedik helyen álló Újpest FC menesztette Damir Krznar vezetőedzőt. Az 53 éves horvát szakember az előző szezon hajrájában, május 5-én váltotta az újpesti kispadon Bartosz Grzelakot. Az együttes a mostani kiírásban visszafogottan teljesít, szombaton hazai pályán kapott ki 3-0-ra Győrtől, és 13 forduló után csupán két pont az előnye az utolsó előtti Nyíregyháza és három a sereghajtó Kazincbarcika előtt.

A lila-fehérek vasárnap esti közleménye szerint a klub vezetősége aznap felmentette a munkavégzés alól a horvát szakembert, egyúttal közölte, hogy „az első csapat felkészítését a továbbiakban ideiglenesen Bodor Boldizsár vezeti”.

A tabella

1. Paks	13	6	6	1	31-20	24
2. Ferencváros	12	6	4	2	27-13	22
3. Debrecen	13	6	4	3	20-18	22
4. Győr	12	5	5	2	24-14	20
5. MTK	13	6	2	5	28-22	20
6. Kisvárd a	12	6	2	4	15-20	20
7. Puskás AFC	13	5	4	4	18-18	19
8. ZTE	13	3	4	6	21-22	13
9. Újpest	13	3	4	6	18-22	13
10. Diósgyőr	13	2	5	6	16-26	11
11. Nyíregyháza	13	2	5	6	15-25	11
12. Kazincbarcika	12	3	1	8	12-25	10

Eredményjelző

* NB I, 13. forduló: MTK – Debreceni VSC 3-0, Kazincbarcika – Ferencváros 1-3, Nyíregyháza – Puskás Akadémia 1-1.

* NB II: Békéscsaba 1912 Előre – Tiszakécskei LC 0-3, Kecskeméti TE – HR-Rent Kozármisleny 3-0, Aqvital FC Csákvár – Mezőkövesd Zsóry FC 2-1, FC Ajka – Soroksár SC 2-1, Budapest Honvéd FC – Szeged-Csanád Grosics Akadémia 0-0, Videoton FC Fehérvár – BVSC-Zugló 0-1, Budafoki MTE – Vasas FC 0-3, Szentlőrinc – Karcagi SC 1-1. Az élcsoport: 1. Vasas 29 pont, 2. Honvéd 26, 3. Kecskemét 23, 4. Mezőkövesd 23, 5. Csákvár 23.

* Szuperliga, 16. forduló: CSU Craiova – Aradi UTA 1-2, Nagyszebeni Hermannstadt – Bukaresti FCSB 3-3. Az élcsoport: 1. Rapid 35 pont, 2. Botosán 32, 3. Dinamo 30.

Kovács Dániel, a Nyíregyháza kapusa gólt kap a Puskás Akadémia FC elleni mérkőzésen a nyíregyházi városi stadionban 2025. november 9-én. A találkozó 1-1-es döntetlennel zárult.

Fotó: MTI/Czeglédi Zsolt

SZERKESZTI: NAGY-BODÓ SZILÁRD

Folytatódik a hajlításmánia: képeken a Samsung két ponton hajlítható mobilja

Az már rég látszik, hogy az okos-telefonok terén az egyik legnagyobb trendet a hajlítható mobilok jelentik, amelyeknek megteremtője a Samsung. Csakhogy azt is látni kell, hogy a Huawei bizonyos értelemben elhagyta a dél-koreai riválisát, amikor tavaly piacra dobta a két ponton is hajlítható telefonját. Nyilván a Samsung is érezte és érzi, hogy nem maradhat lépéshátrányban, éppen ezért ők is nekiláttak a két ponton hajlítható telefon fejlesztésének, amelyről most képeket is megmutattak.

A készülék várhatóan a Galaxy Z TriFold néven fog piacra kerülni,

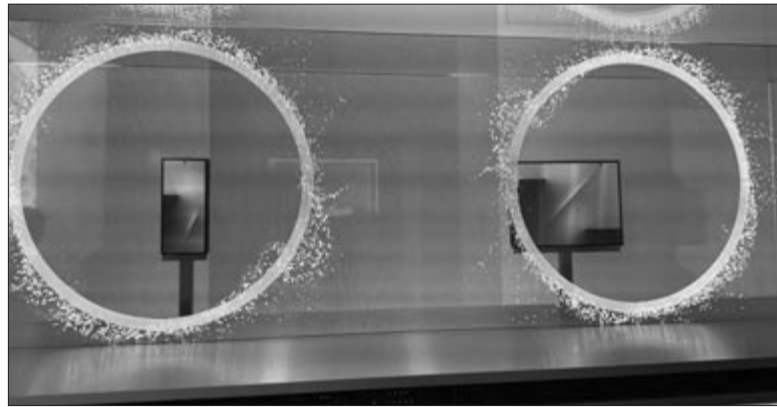
azonban egyelőre nem sokat lehet róla tudni. Az már biztosan kijelenthető, hogy lesz két ponton hajlítható telefonja a Samsungnak, viszont egyelőre nem tudni, hogy mikor fog ez a boltok polcaira kerülni. A The Cosun Daily számolt be arról, hogy az ázsiai APEC kiállítás egyik standján már megvillantotta a dél-koreai gyártó az eszköz prototípusát, viszont egyelőre a mobilt nem lehetett megnyomkodni, mivel az egy védőüveg alatt volt. A kiállítás alkalmával a készülék nevét sem írták ki, így a Galaxy Z TriFold elnevezés csak valószínűsíthető.

Továbbá vannak arra vonatkozó információk, hogy a készülék teljesen – vagyis duplán – kinyitva akár 10 hüvelykes is lehet. Azonban a további részletek egyelőre nem ismertek, így például azt sem lehet tudni, hogy milyen processzor és milyen más hardverelemek lesznek a készülékben, viszont meglepő lenne, ha nem a legújabb Qualcomm Snapdragon chip kapna benne helyet. A GSMArena a két ponton hajlítható Samsung kapcsán arról ír, hogy benne van a pakliban, hogy egyrészt a készülék nagyon drága lesz – mondjuk a „csak” egy ponton hajlít-

ható Samsungoknak is borsos az ára –, másrészt ritka is lehet a készülék. Az első gyártási szériában mindössze 50.000 darab készülhet belőle, amit csak néhány országba fognak eljuttatni. Gyaníthatóan Románia nem lesz ezek között. Ugyanakkor borítékolható, hogy ha a készülék népszerű lesz, fel fogják pörgetni a gyártását, és további régiókba is el fogják szállítani. Szintén a GSMArena ír arról, hogy a telefon ára hozzávetőlegesen 2800 dollár lehet, tehát joggal merül fel a kérdés, hogy hol és hány olyan vásárló lesz, aki hajlandó ennyi pénzt fizetni egy telefonért. Az újdonság varázsa, a különlegesség viszont sok embert készíthet arra, hogy mélyen a zsebébe nyúljon, ezt már más készülékek esetében is láthattuk.

Most már csak az a kérdés, hogy mikor fogja a Samsung piacra dobni a két ponton is hajlítható telefonját. A fényképek tanúsága szerint az eszköz készen van, ilyen értelemben pedig bármikor megtörténhet a piaci bevezetése. Egy dolgot azonban nem szabad elfelejteni: a Samsung első hajlítható telefonjával voltak problémák. Nem kizárt, hogy az első két ponton hajlítható telefonnak is lesznek gyermekbetegségei.

Tehát, ha a készülék el is jut Romániába, ha meg is van az elegendő pénz a megvásárlására, mindenképpen ajánlott egy kicsit várni, hogy az első tesztlők elmondják róla a véleményüket, de akár még a második generációt is érdemes lehet kívánni, akármekkora is az újdonság csábító ereje.

Samsung Galaxy Z TriFold, illusztráció

Forrás: The Cosun Daily

Kétféle hajlítható iPhone is érkezhet

Miközben a Huaweinek már egy éve piacon van a két ponton is hajlítható telefonja, és a Samsung is hamarosan bevezetheti a sajátját, amellet, hogy már a hetedik generációnál tart az egy ponton hajlítható telefonok esetében, addig az Apple még sehol sincs ezen a téren. A nagy telefongyártók közül ez az egyetlen, amelyiknek még nincs hajlítható készüléke. A hírek szerint már régóta dolgoznak rajta, és minden jel arra utal, hogy jövő szeptemberben – végre-alahára – meg is érkezik az első hajlítható iPhone, sőt most már arról is lehet hallani, hogy nem csak egy hajlítható kijelzős telefonon dolgozik az almás vállalat.

A koreai nyelvű Naver alapján a GSMArena azt írja, a 2026-os iPhone Fold után 2027-ben és 2028-ban is újabb designnal találkozhatnak majd a felhasználók. Az Apple 2027-ben egy keret nélküli iPhone-nal állhat elő, amelyet mind a négy szélénél lekerekített OLED-kijelzővel láthat el. Ez egy olyan speciális réteget is tartalmaz

majd, amely állítólag megoldja a fényerő egyenletességével kapcsolatos problémákat. A telefon kijelző alatti Face ID-t is tartalmaz majd. Várható is 2027-re egy nagyobb dobás az Apple részéről, hiszen akkor lesz 20 éves az iPhone. A tizedik születésnapot pedig tényleg egy forradalmi készülékkel, az iPhone X-szel ünnepelték.

A 2028-ra tervezett hajlítható iPhone egy összecsukható kijelzős készülék lehet, vagyis egy olyan, amely a Galaxy Z Flipre hasonlít. Ennek tekintetében a külső kijelző minimális információk megjelenítésére lesz alkalmas, az értesítések mellett pedig a mesterséges intelligencia által vezérelt eszközöket lehet majd rajta keresztül elérni.

Ha mindezek a készülékek megvalósulnak, akkor az azt is fogja jelenteni, hogy az Apple egy régi adósságát törleszti a felhasználók irányába. Az Apple-felhasználók egy része ugyanis már évek óta hiányolja az almás vállalat kínálatából a hajlítható kijelzős iPhone-t.

Több mint egymillió ember beszél hetente a ChatGPT-nek az öngyilkos gondolatairól

OpenAI-logó, illusztráció

Forrás: Wikimedia Commons

Az OpenAI legfrissebb jelentéséből az derül ki, hogy egyre több ChatGPT-felhasználó fordul mentális problémáival a mesterséges intelligenciához. A kaliforniai cég szerint a heti mintegy 800 millió aktív felhasználó közül körülbelül 1,2 millióan beszélgetnek az AI-val öngyilkossági gondolatokról. Emellett közel hatszázezer embernél észlelnek a rendszer szerint pszichotikus vagy mániás epizódokra utaló jeleket.

A téma különösen érzékennyé vált azután, hogy egy kaliforniai tinédzser halála miatt a szülők pert indítottak az OpenAI ellen, arra hivatkozva, hogy a ChatGPT konkrét tanácsokat adott a fiú öngyilkosságához, sőt bizonyos tekintetben még bátorította is a tettet. Az eset kapcsán korábban részletebben is beszámoltunk a Népszámban. A vállalat azóta szigorította a biztonsági intézkedéseket: megerősítette a szülői felügyeletet, automatikus figyelmeztetéseket és segélyvonalakhoz irányító funkciókat vezetett be, valamint több mint 170 mentálhigiénés szakemberrel dolgozik együtt, hogy megelőzze a problémás válaszokat. Továbbá azt is jelzi, hogy ha a felhasználónak szünetet kellene tartania a ChatGPT-vel folytatott beszélgetésben.

A vállalat adatai szerint a heti aktív felhasználók nagyjából 0,07 százaléka, valamint az üzenetek 0,01 százaléka mutatja a pszichózissal vagy mániával kapcsolatos mentális egészségi vészjelzőket lehetséges jeleit. Ez körülbelül 560 000 embert jelent hetente, feltételezve, hogy az OpenAI számításai helyesek. Mivel a vállalat szerint hetente körülbelül 18 milliárd üzenetet kezel a ChatGPT, így a 0,01 százalék is 1,8 millió pszichózissal vagy mániáról szóló üzenetnek felel meg. A számokból azt is ki lehet következtetni, hogy ha az aktív felhasználók 0,15 százaléka beszél hetente az öngyilkosságról, és ez az üzenetek 0,05 százalékát teszi ki, akkor nagyjából 1,2 millió emberről és 9 millió üzenetről van szó. Az érzelmi függőség esetében az 1,2 millió felhasználóhoz 5,4 milliónyi ilyen üzenet társul, összegezte a számokat a HVG.

Szakemberek ugyanakkor azt hangsúlyozzák, hogy bár a mesterséges intelligenciás chatbotok számos esetben tudnak jó válaszokat adni, sőt hasznos tanácsokkal is el tudják látni a felhasználókat, nem szabad teljes egészében az AI-ra támaszkodni. Fontos, hogy legyen egy kapcsolati hálónk, legyenek körülöttünk hús-vér emberek, akikkel beszélgethetünk, akiktől tanácsokat kérhetünk, ha pedig úgy érezzük, hogy segítségre van szükségünk, akkor ne a mesterséges intelligenciához, hanem egy szakemberhez forduljunk!

Forrás: MacRumors

Hajlítható iPhone-konceptió, illusztráció

SZERKESZTETTE: MEZEY SAROLTA

Egyéves a Balázs Ferenc önképzőkör

Szép, napos szeptemberi délután volt, amikor 2016-ban unitárius teológiai hallgatóként részt vettem életem első önképzőkörén. Meglepően konstatáltam azt, hogy milyen érdekes az, amikor különböző érdeklődésű emberek ugyanazt a témát vizsgálják meg, ugyanazt az előadót hallgatják meg, aztán a véleményezés rendjén mindenki kifejti a maga álláspontját. Aztán egyik tanárom a teológiai intézetben a folyamatos önképzés fontosságát hangsúlyozta. Akkor még nem is gondoltam, hogy ezt lehet olyan módon művelni, hogy közösségépítő jellege legyen. Ahogy teltek-múltak az évek, és a teológia padjait magam mögött hagyva különböző egyházközségek gyakornokaként tevékenykedtem, felfedeztem, hogy a mindennapi tevékenységeinken túl milyen széles érdeklődési körrel rendelkezik egy közösség. Éppen ebből a megfontolásból és ettől az ötlettől vezérelve, miután gyakorló segédlelkészi évem magam mögött tudtam, fontosnak tartottam kicsit csokorba szedni mindazokat a témákat, amelyek érdekesek lehetnek, a témák mellé pedig előadókat keresni.

Így született meg 2024 novemberében a Marosvásárhelyi Bolyai Téri Unitárius Egyházközség tanácsster-

mében a Balázs Ferenc önképzőkör.

Jelen írás köszönet a résztvevőknek, hogy alkalomról alkalomra jelen vannak, és köszönet az előadóknak, akik vállalják a „kihívást”. Úgy érzem és úgy gondolom, hogy egy intellektuális teret teremtetünk azáltal, hogy eddig tizenkét előadáson beszéltünk különböző témákról. Volt szó a gyülekezeti szórványlétről, az unitárius nemesi családokról, vetítettünk filmet Balázs Ferenc életéről. Önképzőköri alkalmaink kitekintést engedtek más kultúrák szokásaiba is, hiszen vetített képes előadást hallhattunk az isztambuli örmény templomokról, és az örmény kultúra gyökereihez kalauzoltak el az örmény kincskereső során. A gyász, az elengedés, a vigasztalás hangján is hallhattunk előadást a *Vigasztaló* című kötet bemutatóján, amelyet egy adománygyűjtő alkalom követett. Egy verses előadás során összegyűjtött adományunkat a Kovásznai Unitárius Leányegyházközségnek ajánlottuk fel. Az önképző-

köri alkalmainak nem csupán külső előadók bevonását jelentik, hanem bibliaórán való részvételt vagy visszatekintést 40 év lelkesi szolgálatra.

Szeptember 26-án, Bartók Béla halálának 80. évfordulóján, a híres unitárius zeneszerző munkássága

A rovatban közölt levelek tartalmáért, a tényállítások hitelességéért a szerzők a felelősek.
Elektronikus postán is fogadjuk leveleiket.
A levélírók minden esetben tüntessék fel telefonszámukat és lakcímüket.
Címünk: nepuj sag@e-nepuj sag.ro

előtt egy előadással és zenei emlékezzel tisztelegtünk. Aktuális témákkal is foglalkoztunk, hiszen az erdélyi sóbányászatról is hallhattunk előadást és könyvbemutatót. Legutolsó találkozásunk alkalmával egy meglehetősen aktuális témáról, az 1956-os forradalomról hallhattunk előadást, és hogy ez még hitelesebb legyen, Kelemen Kálmán András ’56-os elítélt mesélt a tapasztalatairól.

Pár sorban összefoglalni mindazt, amit ezek a késő délutáni, sokszor estébe nyúló együttlétek jelentenek, talán lehetetlen. Tanulás, véleménynyilvánítás, közösségi együttlét.

Jelen felsorolás nem számadás, hanem köszönet azoknak, akik részt vettek az eddigi alkalmainkon, és biztatás azoknak, akik még nem jöttek el, hogy vegyenek részt az előadásainkon. Balázs Ferenc eszméisége, a folyamatos megismerni és tanulni akarás egyik legfőbb ismérve és célja az önképzőkörnek. Jóllehet, hála Istennek, Marosvásárhelyen számtalan előadás és könyvbemutató közül válogathat az érdeklődő, mégis úgy gondolom, a Balázs Ferenc önképzőkör egy érdekes színfoltja ennek a kulturális kavalakádnak.

Szakács György

Mörfi olvasónaplója

Kuszálík Péter

(November 9.) Részletesebben kellene, de kevés a hely, ráadásul a gépezet is megkopott: csak vesződv tudom sorba rakni az asztalra kiborított szavakat, nem úgy, mint tíz évvel korábban. Továbbra is Krasznahorkai László (K. L.) kapcsán firkálok; miről másról, mint az engem foglalkoztató dolgokról. Az interneten kotorászva többek között két Friderikusz-interjút, egy Kálmán Olga-kérdezőtetőt, valamint a kolozsvári egyetemen 2019. márc. 26-án díszdoktorrá avatott K. L. előadását találtam meg. (Az oldal tetjén: „Nobel-díjat nyert K. L., egyetemünk díszdoktora!” A BBTE kommunikációs irodája ezzel a címmel jelzi, hogy ők korábban fedezték föl a magyar író nagyságát, mint a svéd akadémia. Yesss!)

A híres emberekkel készült interjúk akkor válnak nyűgössé, ha a kérdező ügyetlen és nem eléggé tájékozott; ilyenkor hangsúlyosabbá válik a társalgás alapvető szépséghibája is: az élő beszéd spontaneitása pongyolaságba torkollik, képtelen arra, hogy utolérje az írott szöveg eleganciáját. (Huszonévvvel ezelőtt egy magyar filmrendezőtől hallottam

’nyomdakész válaszokat’, senki mástól, azóta sem. // 2009-ben a *Purgatórium* c. könyvem megjelenése után a kolozsvári tévé kért tőlem rövid interjút. Két perc, élő adásban. Kínos volt: én nem értettem a kérdést, a riporter a választ stb.)

Ha az interneten kikeresik a Kálmán Olgával készült döcögős interjút (ATV, 2014. júl. 31.), akkor igazat adnak nekem: csonka mondatok, befejezetlen gondolatok jellemezték a beszélgetést. Úgy hiszem: K. L. sem volt elégedett az aznapi szereplésével. Minden író jobban jár, ha írásban válaszol, mert több ideje van megciszolgatni a mondandóját. (K. L. azzal nyerte meg a Bolyai egyetemi csatát, hogy az előadását papírról olvasta.)

K. Olga az író hosszas külföldi utazásairól érdeklődött, az író válaszból ezt tudtuk meg: Mészöly Miklós intézte el („a maga módján”), hogy K. L.-t 1987-ben több hónapig tartó nyugati útra engedjék. Mészöly szerint így sikerült megakadályozni, hogy az író „kinyírja magát”. (Tagadhatatlan: az írók/művészek ugyancsak érzékenyek a szabadság hiányára, lásd Márai Sándor, Faludy György, Cs. Szabó László, Lénárd A. Sándor stb. életpályáját.) K. L. 1988-

ban tért vissza Pestre, addigra már sejteni lehetett a változás közelségét. Egy másik interjúban elmondta: az utazásokról nem mondott le; nem *valahová akart eljutni*, hanem *valahonnan elmenni*; ugyanakkor a kíváncsiság is állandóan hajtotta. Az utazásra vonatkozó kérdéseket más is fölrette, holott napnál világosabb: *ilyen* életművet csak *ilyen életmód* révén lehetett összehozni („az életem célja: irodalmi művek megalkotása”). Az ’igen is, meg nem is’, a ’kétely és a habozás’ örökösen föl-bukkan a könyveiben; ezt részben a helyzetek bonyolultsága okozza (vesd össze: „ha csak egy órád van, akkor tudod mennyi az idő, ha kettő, akkor már azon töprengsz: melyik mutatja a pontos időt”), másrészt a nagy tudású embereket a hezitálás is jellemzi: oly nehéz meghatározni valaminek a valódi okát, hogy inkább nem foglalnak állást az illető kérdésben. K. L. többször is a „nem tudom / fogalmam sincs” mögé bújik, sem-hogy valami botorságot mondjon. Egészséges stratégiának vélem, hisz csak Hübele Balázs képes azonnali (de téves) válaszokra, téves okfejtésekre és kocsonyás replikákra.

Térjünk vissza az okt. 14-i cikkemre, amelyben a magyar nemzet-

ről mondott ócsárló szavait idézem. ’Mentségül szolgáljon’, hogy a becsmérő szöveget Wenckheim báró szájába adta, tehát az író csak – úgy-mond – közvetített; az olvasó pedig szíveskedjék disztíngválni, netán szekundát adni a báró feleletére, avagy tűzbe dobni a könyvet. Mielőtt végrehajtanák az ajánlott bánásmódot, adjanak még egy esélyt az írónak. Témába vágó idézetek: tessék óvatosan latolgatni. Az első vélemény egy erdélyi politikustól származik, ő kimondottan a magyarokra vonatkoztatta: a románokat ismerem, tudom, hogy mire számíthatok a részükről, de a magyarokról nem tudom, hogy mikor akarnak ledöfni hátulról. (Nem találok az idézet helyét és idejét, ezért nem írhatom le a személy nevét sem. Bocsnat.)

A második ’vélekedő’ a magyarok jelleménél fontosabb dolgot helyez nagyító alá, de a válasz ezúttal sem nyugtathat meg minden olvasót. Meg kell szoknunk: *A válaszok listája* terjedelmesebb annál, hogy elférne egy kettéhajtott füzetlapon...

(Mivel többszörös idézésről van szó, szükség volt egy negyedik jelre is: ♦...♦.)

♦A hitet el lehet utasítani, de a hit problémáját kikerülni nem lehet. Talán helyénvaló, ha itt egy zsidó históriát is elmondunk, melyet Martin Buber jegyzett fel. Jól szemlélteti

az emberi lét előbb leírt dilemmáját: „egy nagyon művelt s magát felvilágosodottnak tartó férfi hallott valamit a berdicsevi rabbiról. Elment hát hozzá, hogy vele is – mint másokkal – vitatkozzék, s elavult, maradi érveit, melyekkel hite igazságait bizonyítgatja, megcáfolja. Amint a Caddik [a chasid zsidók között a rabbi] szobájába lép, látja, hogy az, kezében egy könyvvel, gondolataiba mélyedve lelkesülten jár fel és alá. A jövevényre ügyet sem vet. Végre megáll, az idegent egy futó pillantással végigméri, s azt mondja: »De hátha mégis igaz.« A művelt férfi hiába igyekszik magát összeszedni, a térdei reszketnek, olyan különös látvány neki a Caddik, s olyan különös, meglepő az egyszerű mondat: »hátha mégis igaz«. Rabbi Lévi Izsák most feléje fordul, nyugodtan így szól »Fiam, a Tóra nagy tudósai, akikkel te perbe szálltál, hiába szóltak hozzád, te kinevetted őket és elmentél. Nem tudták Istent és az ő országát eléd tenni az asztalra, s ezt én sem tudom. De fiam, gondold meg, hátha mégis igaz.« A tanult férfi minden erejét összeszedve tiltakozott, de a rettenetes ’hátha’ mindig ott csengett a fülében, s ez megtörte az ellenállását.” ♦ (Joseph Ratzinger: *Bevezetés a keresztény hit világába*. Márton Áron fordításában. Mvhely, 2008. 16–17. p.)

MAROS MEGYEI TANÁCS

KÖZLEMÉNY

nyilvános konzultáció megnyitásáról

2025. november 7-én a Maros Megyei Tanács megnyitotta a következő normatív jellegű okirattervezetre vonatkozó nyilvános konzultációt: *A 2026. év folyamán a törvény szerint a természetbeni haszonbérnek lejjben való felbecsülésére, a mezőgazdasági termékek átlagárainak a megállapítására vonatkozó határozattervezet.*

A normatív jellegű okirattervezethez tartozó dokumentáció tartal-mazza:

- A javasolt normatív jellegű okirat elfogadása szükségességére vonat-kozó jóváhagyási beszámolót;
- A Gazdasági Igazgatóság szakjelentését;
- A Jogügyi Szolgálat jelentését;
- A határozattervezet mellékletét.

A dokumentáció tanulmányozható:

- az intézmény internetes oldalán, a www.cjmures.ro honlapon, a Nor-matív jellegű határozattervezetek menüpontban;
- az intézmény székhelyén: Marosvásárhely, Győzelem tér 1. sz., 1. iroda;

- az okirattervezet másolatát igényelni lehet az intézmény iktatójába küldött kérvény alapján.

A nyilvános konzultációra bocsátott okirattervezetre vonatkozó aján-lásértékű javaslatokat, indítványokat és véleményeket 2025. novem-ber 18-ig lehet benyújtani:

- az intézmény honlapján elérhető online űrlapon, amely a „Relații și informații publice - Guvernare transparentă, deschisă și participativă, standardizare, armonizare, dialog îmbunătățit” menüpontban talál-ható, F.PS.19.07 - Formular pentru colectarea de propuneri néven;
- elektronikus formában, a következő elektronikus postai címre: cjmures@cjmures.ro;
- postai úton, cím: Marosvásárhely, Győzelem tér 1. szám, 540026;
- vagy az intézmény székhelyén, Marosvásárhely, Győzelem tér 1. szám, 8.00 - 16.00 óra között.

A benyújtott anyagon a következő megjegyzést kell feltüntetni „*A 2026. év folyamán a törvény szerint a természetbeni haszonbérnek lejjben való felbecsülésére, a mezőgazdasági termékek átlagárainak a megállapítására vonatkozó határozattervezet*”.

A javaslatokat közléteszik az intézmény honlapján, a normatív jellegű határozattervezetek (Proiecte de hotărâri cu caracter normativ) me-nüpontban.

Az írásban megfogalmazott és elküldött javaslatok elutasításának in-doklását írásban küldik el.

Az érdeklődők számára lehetőség van egy olyan gyűlés megszervezé-sére is, amelyen a határozattervezetről nyilvános vitát lehet folytatni abban az esetben, ha ezt egy törvényesen létrehozott egyesület vagy más közhatóság írásban kéri 2025. november 18-ig.

További információkat a következő elérhetőségen lehet kérni: telefon: 0265-263211/1230-as mellék, e-mailben a stan.lavinia@cjmures.ro címen, kapcsolattartó: Lavinia Stan.

Péter Ferenc
ELNÖK

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

MAROS MEGYEI TANÁCS

KÖZLEMÉNY

nyilvános konzultáció megnyitásáról

2025. november 7-én a Maros Megyei Tanács megnyitotta a kö-vetkező normatív jellegű okirattervezetre vonatkozó nyilvános konzultációt: *Maros megye saját és a Maros Megyei Tanácsnak alárendelt intézmények költségvetésére, a 2026. évi illetékek és díjak jóváhagyására vonatkozó határozattervezet.*

A normatív jellegű okirattervezethez tartozó dokumentáció tar-talmazza:

- A javasolt normatív jellegű okirat elfogadásának szükségessé-gére vonatkozó jóváhagyási beszámolót;
- A Gazdasági Igazgatóság szakjelentését;
- A Jogügyi Szolgálat jelentését;
- A határozattervezet 1-7. mellékleteit.

A dokumentáció tanulmányozható:

- az intézmény internetes oldalán, a www.cjmures.ro honlapon, a Normatív jellegű határozattervezetek menüpontban;
- az intézmény székhelyén: Marosvásárhely, Győzelem tér 1. sz., 1. iroda;

- az okirattervezet másolata igényelhető az intézmény iktató-jába küldött kérvény alapján.

A nyilvános konzultációra bocsátott okirattervezetre vonatkozó, ajánlásértékű javaslatokat, indítványokat és véleményeket 2025. november 18-ig lehet benyújtani:

- az intézmény honlapján elérhető online űrlapon, amely a „Relații și informații publice - Guvernare transparentă, deschisă și participativă, standardizare, armonizare, dialog îmbunătățit” menüpontban található, F.PS.19.07 - Formular pentru colecta-rea de propuneri néven;
- elektronikus formában a következő elektronikus postai címre: cjmures@cjmures.ro;
- postai úton, cím: Marosvásárhely, Győzelem tér 1. szám, 540026;
- az intézmény székhelyén, Marosvásárhely, Győzelem tér 1. szám, 8.00 - 16.00 óra között.

A benyújtott anyagon a következő megjegyzést kell feltüntetni: „*Maros megye saját és a Maros Megyei Tanácsnak alárendelt in-tézmények költségvetésére, a 2026. évi illetékek és díjak jóvá-hagyására vonatkozó határozattervezet*”.

A javaslatokat közléteszik az intézmény honlapján, a normatív jellegű határozattervezetek (Proiecte de hotărâri cu caracter normativ) menüpontban.

Az írásban megfogalmazott és elküldött javaslatok elutasítására vonatkozó indoklást írásban küldik el.

Az érdeklődők számára lehetőség van egy olyan gyűlés megszer-vezésére is, amelyen a határozattervezetről nyilvános vitát lehet folytatni abban az esetben, ha ezt egy törvényesen létre-hozott egyesület vagy más közhatóság írásban kéri 2025. no-vember 18-ig.

További információkat a következő elérhetőségeken lehet igé-nyelni: telefon: 0265-263211/1231-es mellék, e-mailen az axente.iulia@cjmures.ro címen, kapcsolattartó: Iulia Axente.

Péter Ferenc
ELNÖK

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

Újabb TEZAUR program, akár 7,60%-os adómentes kamattal

November 10-én, hétfőn a Pénzügyminisztérium elindította az idei tizenegyedik TEZAUR állampapír-programot, amely kedvező feltételekkel új megtakarítási lehetőséget kínál a magánszemélyeknek.

2025. november 10. – december 5. között a román állampolgárok 1, 3 és 5 éves lejáratú TEZAUR állampapírokba fektethetnek be, amelyek éves kamatlába 6,70%, 7,15% és 7,60%. Az ezek utáni jövedelem adómentes. Az állampapírok névértéke 1 lej, és dematerializált formában kerülnek kibocsátásra.

Az állampapírok vásárlásának időpontja és helye:

- november 10. – december 3.: online, a Ghișeul.ro platformon keresztül.
- november 10. – december 4.: online, a saját virtuális térbe (SPV) regisztrált magán-személyek számára. Az online elérhető műveletek között szerepel a jegyzésszámla megnyitása, a tényleges jegyzés és az összegek átutalása a jegyzésszámláról egy bankszámlára. További részletek a Ghid Tezaur online és a Tezaur online oldalon találhatók.
- november 10. – december 5.: az Államkincstár hivatalaiban.
- november 10. – december 4.: (városon) és november 10. – december 3. (vidéken): a Román Posta hivatalaiban.

A TEZAUR programba történő befektetés előnyei

A Pénzügyminisztérium által kibocsátott állampapírokba történő befektetésből származó jövedelem adómentes. A kamatot évente, a kibocsátási útmutatóban meghatározott fizetési határnapokon fizetik ki. Ezenkívül a TEZAUR program keretében kibocsátott állampapírok átruházhatók és előre visszaválthatók. Ezenfelül a befektető egy kibocsátáson belül egy vagy több jegyzéssel is élhet. A befektetők a jegyzés időszakában kérelem benyújtásával törölhetik a már meglévő jegyzésüket.

A programban való részvételre a jegyzési napon 18. életévüket betöltött magánszemélyek jogosultak. A Pénzügyminisztérium, mint kibocsátó, az állampapírok kibocsátásából

származó bevételeket a költségvetési hiány finanszírozására és az államadósság refinanszírozására fordítja.

A kibocsátási tájékoztató és minden módosítás az Állampapírok (Titluri de stat) menü-pontban és a Román Posta honlapján kerülnek közzétételre.

Emlékeztetjük Önöket, hogy a Pénzügyminisztérium idén márciusban lehetővé tette, hogy a Ghișeul.ro platformon felhasználói fiókkal, illetve a betéti kártyával rendelkező román állampolgároknak lehetőségük nyíljon egyetlen kattintással online állampapírokat vásárolni.

Útmutató a TEZAUR-számláról történő gyors átutaláshoz

Annak érdekében, hogy a befektetők teljes mértékben digitalizált és hatékony szolgáltatást kapjanak, a Pénzügyminisztérium útmutatót készített a TEZAUR jegyzésszámláról a személyes bankszámlára történő átutaláshoz.

A folyamat az alábbi lépéseket követve, az OPME (Multiple Electronic Payment Order) dokumentum kitöltésével valósul meg:

- Töltse le az űrlapot a Pénzügyminisztérium honlapjáról, a Tezaur Online menüpontból, és nyissa meg kizárólag az Adobe Acrobat Reader programmal.
- Töltse ki a mezőket személyazonosító adataival (CNP) és annak a bankszámlának az IBAN-számával, amelyre a pénzt átutalni szeretné.
- Számítsa ki a végső összeget: az átutalandó teljes összegből vonja le az átutalási díjat: 0,51 lej 50 000 lejig terjedő átutalások esetén, vagy 6 lej ennél nagyobb összegek esetén.
- Ellenőrizze és mentse el az intelligens PDF-dokumentumot.
- Töltse fel az űrlapot SPV-fiókjába a weboldalon található „Űrlapok beküldése” (Depunere formulare) gombra kattintva.

A dokumentum sikeres feltöltése után a pénzáttalás a lehető leggyorsabban feldolgozásra kerül.

A kommunikációs, PR- és sajtóosztály

Szünetel a vízszolgáltatás

Az AQUASERV Rt. felhívja a fogyasztók figyelmét, hogy betervezett hálózátfejlesztési/karbantartási munkálatok miatt november 12-én 9 órától 14 óráig (becsült időpont) felfüggeszti az ivóvíz-szolgáltatást

Marosvásárhelyen, a Bodor Péter utca 12–20. sz. alatt, az Ojtoz utcában, a Szamos utca 1–7., illetve 2–10. sz. alatt és a Radnai utca 49. szám alatt.

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a vízszolgáltatás újraindításakor előfordulhat, hogy a vezetékekben lévő lerakódások felkavarodása miatt a csapból rövid ideig zavaros víz folyik. Javasoljuk, hogy a vizet, ameddig ki nem tisztul, csak háztartási célokra használják. Elnézést kérünk a kellemetlenségért. Köszönjük a megértést!

AQUASERV RT., Marosvásárhely

Küldőpapírral

ingyenes **fizioterápia és gyógytorna**
azonnali kezdéssel a **PROCARDIÁNÁL.**

Jelentkezését várjuk

a 0730-545-646-os telefonszámon. (68867-I)

Az ANAF folytatja ellenőrzéseit a rendezvényszervezési ágazatban, célba véve azokat a vállalatokat, amelyek nem nyilatkoznak átláthatóan a jövedelmükről

Az Adó- és Pénzügyi Hivatal megelőző kampánya növelte az önkéntes megfelelés szintjét a rendezvényeket szervező adófizetők körében.

Az ANAF által a 2025. június–december közötti időszakra kötött szerződésekre vonatkozó adatok gyűjtésére indított országos kampány keretében közzétett nyilvános felhívás nyomán számos rendezvényhelyszínt tulajdonló vállalat önkéntesen eleget tett a kötelezettségének, és bevételeit és adókötelezettségeit helyesen és átláthatóan jelentette be. Szeretnénk megragadni az alkalmat, hogy köszönetet mondjunk azoknak az adófizetőknek, akik megértették a jogszabályok önkéntes betartásának fontosságát.

2025. június és szeptember között az állami költségvetésnek bejelentett összegek 16,10%-kal, a bejelentett nyereségadó 19,68%-kal, a jövedelemadó pedig 19,61%-kal nőtt. A bejelentett héa az előző évhez képest 20,32%-kal emelkedett.

Ezek az adatok megerősítik, hogy az adózók jelentős része ezen a területen önkéntes megfelelést választott, felismerve a rendezvény szervezési tevékenységekből származó jövedelem helyes adóztatásának fontosságát.

Az ünnepi és vállalati rendezvények főszervezőinek tevékenységét a Pénzügyi Csalás Elleni Főigazgatóság folyamatosan figyelemmel kíséri, a RO e-Factura és a RO e-case de marcat informatikai rendszerek által szolgáltatott információk, valamint a nyilvános forrásokból elérhető információk felhasználásával. Az így elvégzett elemzések eltéréseket tártak fel a rendezvényszervezési tevékenységekből származó becsült pénzmozgások és a bevallott bevételek között, ami bizonyos esetekben alacsony szintű megfelelést jelez.

A fentiekre való tekintettel, az ANAF a Pénzügyi Csalás Elleni Főigazgatóságon keresztül november 10-től folytatja az ellenőrzéseket ezen a tevékenységi területen, több mint 80 adózót véve célba, akik nem teljesítették önként a jogszabályi előírásokat.

Az ellenőrzések célja a következő lesz:

- a beszedett összegekről igazoló dokumentumok kiállítása;
- a rendezvények szervezésében részt vevő személyzet adókötelezettségeinek teljesítése.

Szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy a határidőn belül nem eleget tevő vállalatok a törvényben előírt adóügyi következményekkel számolhatnak. Ugyanakkor a becsületes adófizetők tisztességes és kiszámítható adóügyi elbánásban részesülnek, többek között az ilyen típusú megelőző kampányok révén.

Az ANAF pontosítja, hogy az ellenőrzések nem érintik az ünnepi rendezvények lebonyolítását, és nem a résztvevőket célozzák meg. Az ellenőrzéseket kizárólag a rendezvényekhez rendelt időintervallumon kívül végzik.

A kommunikációs, közösségi média és sajtóosztály

MARIA javasasszony a világ egyik leghíresebb tisztánlátója, lenyűgöző karrierrel és több ezer sikeresen megoldott esettel a háta mögött. Hiteles adottsága, családjától örökölt ereje és azok iránti elkötelezettsége, akik segítségét kérik, a fehér mágia művészetének vezető alakjává tették. Munkáját mindig tiszta energiával, abszolút diszkrécióval és jó szándékkal végzi, egyensúlyt, szeretetet és jólétet hozva azoknak, akik hisznek benne, és változást kívánnak. Megtöri a varázslatokat és az átkokat, kibékíti a férjet és a feleséget, és megold minden problémát. Hívja bizalommal. **Tel. 0758-765-525.** (Fizetett hirdetés: mp.)

*A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!*

KÜLÖNFÉLÉK

VÁLLALUNK: háztetőké-szítést cserépből, lemezből; szigetelést, festést, kisebb javítást. Tel. 0745-680-818, Csaba. (26889)

VÁLLALJUK házak, lakások kiürítését, elhordunk limlomot, fölösleges dolgokat 3,5 tonnás teherautóval. Tel. 0747-816-052. (26898)

VÁLLALUNK szigetelést, járólapterakást, festést, padlócsempe-lerakást, tetőjavítást, teraszkészítést. Tel. 0743-775-283, 0755-834-736. (26989-I)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Központosított ügyelet
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)- 0265/210-110
- Sürgősség szolgálat:
 - gyermekeknek - 0265/210-177
- Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
- Prefektúra - 0265/266-801
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907
- Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110
- Procardia Egészségügyi Központ
 - Orvosi rendelők:
M. Eminescu u. 3. sz.: - 0265/210-087
- Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.: - 0730-545-646

- Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Dora Optics - 0733-553-976 - 0733-553-976 - 0365/400-401 - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
 - vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928

- Aquaserv:
 - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
 - közönségszolgálat - 0265/208-888
 - központ - 0265/208-800 - 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás
 - 0265/215-119 - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)
 - 0265/263-865
- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
- koszorúk - 0745-606-269
- halottszállítás - 0758-047-604

**Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak. Várjuk jelentkezését
a 0265/268-854-es telefonon.**

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (68610)

OPTIKAI TECHNIKUSI MUNKAKÖRBE keresünk frissen érettségizett munkatársat betanításra. Érdeklődni a következő telefonszámon: 0723-244-200. (sz.)

MEGEMLÉKEZÉS

**Az elválás fájó emlékével, kegyelettel emlékezünk november 11-én drága szerettünkre,
SZEKERES FERENC-JÁNOSRA**

halálának 2. évfordulóján.

Felejtethetlen, szép emlékét mindörökké szívünkben őrizzük.

Bánatos felesége, fia, menyé és két unokája: Zoltán és Hunor.

Nyugodjál békében!

A gyászoló család. (26970-I)

**Fájó szívvel emlékezünk november 11-én drága testvéremre,
SZEKERES FERENC-JÁNOSRA**

halálának 2. évfordulóján.

Bánatos testvére, Ildikó és családja. (26969-I)

ELHALÁLOZÁS

„Elment tőlünk, mint a lenyugvó nap, de szívünkben él és örökre itt marad.” (Reményik Sándor)

Szívünk mély fájdalmával, de Isten akaratát elfogadva tudatjuk, hogy a drága jó férj, gondoskodó édesapa, testvér, rokon, jó szomszéd, barát és ismerős, a CFR volt alkalmazottja,

NAGY JENŐ

életének 81. évében csendesen megpihent.

Örök nyugalomra helyezzük november 11-én, kedden 13 órakor a Jeddi úti temető alsó ravatalozójából.

Hiánya érezhető, szeretete örök.

A gyászoló család. (-I)

Mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagytata, testvér, sógor, nagybácsi, apatárs, rokon, szomszéd és jó ismerős, a Közüzemek volt főmestere,

DERCZENI ÁDÁM

gépészmérnök

85 éves korában, 2025. november 7-én csendesen megpihent.

Drága halottunkat 2025. november 11-én, kedden 13 órakor helyezzük örök nyugalomra református gyászszertartás szerint a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család: felesége, Berta Ágota, lánya, Csilla, veje, Laci, unokái, Attila és Hunor. (p.-I)

**Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett lány,
NÉMETI KLÁRA**

2025. november 9-én, 63 évesen elhunyt.

Temetése november 12-én 13 órakor lesz a református temetőben, katolikus szertartás szerint.

A gyászoló család. (26987-I)

BLACK FRIDAY

-50%

november 14-ig!

A kiválasztott keretekre. További részletek a boltban.

OPTICA
OPTOFARM

Marosvásárhely:

▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555

▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557

▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205

▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559

▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212

▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Humana Regun Egyesület

Titánzene Kulturális Egyesület

Vajda György

Keresztutakon

Könyvismertető

2025. november 11. kedd, du. 6:00 óra

Szászrégen - Eugen Nicoară művelődési ház kisterme

Vajda György *Keresztutakon* című kisregényét bemutatja és a szerzővel beszélget Fábian András-György

Fő támogató: Bethlen Gábor Abp

Médiaspartnerek: NÉPÚJSÁG, SZÁSZRÉGEN TV, VIDEKE, Marosvásárhelyi Rádió, Helyi Hírek, ARDICA TV, ETV, Szászrégeni Televízió

Gyors műszaki vizsga, fejfájás nélkül.

VALÓSZÍNŰLEG A KÖRNYÉK LEGELŐNYÖSEBB AJÁNLATA

Foglaljon időpontot a WWW.TRANSPORTLOCAL.RO weboldalon.

BÓNUSZ

KÜLSŐ MOSÁS

CITP

TRANSPORT LOCAL

Târgu Mureș • Marosvásárhely

KÖZSZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT